

252.

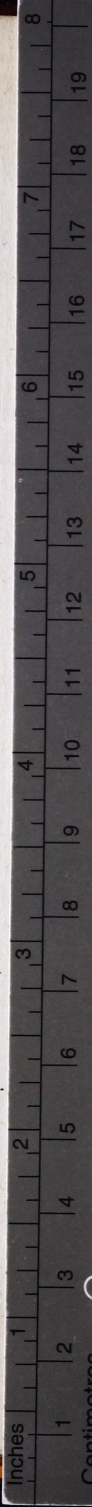
Chrlg.

128.

931

Rah 252.

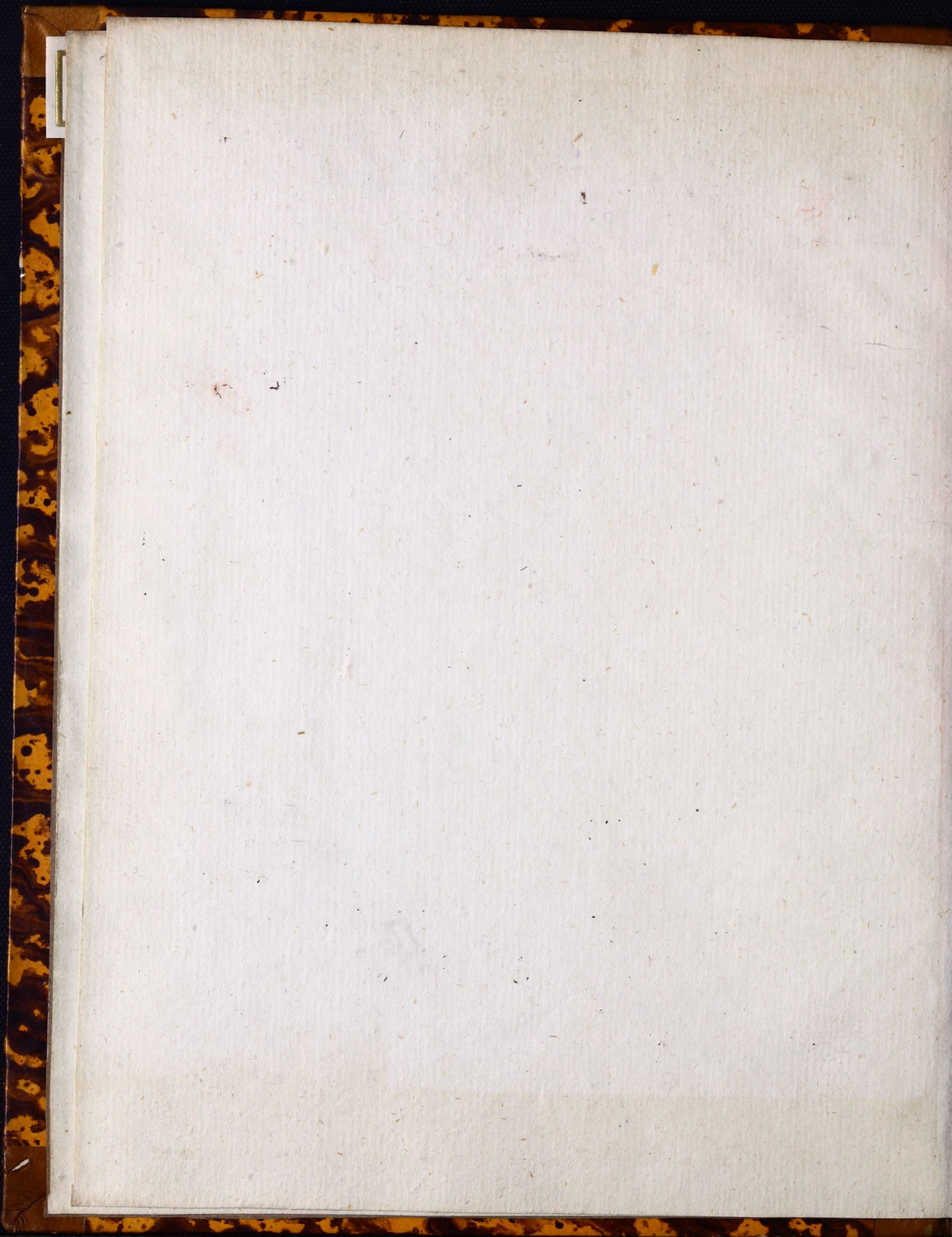
1658

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

KALENDARIOM
KRISTVS URVNK
Születés-után való
M. DC. LVIII
ESZTENDŐRE,

Mellyet a' Nemés és Kyrályi
NAGY-SZOMBAT Városának és
Magyar-Országban más kiváltképpen
való helyeknek *Meridianomiára*-a'
túdós és nevezetes
ASTRONOMUSNAK

ARGOLVS ANDRASNAK
Calculatióia-szerént a' Nagy-Szombati
Academiában való Astrophilus nagy
szorgalmasosággal el-rendelt:

NYOMTATTA
Nagy-Szombatban az Academiai börtökkel
Schneckenhaus Menyhárt VVencefalo.

GENEROSIS,
NOBILIBVS,

AC CONSULTISSIMIS DOMINIS,

Ex Museo
Hungarico

DOMINIS

IUDICI,
CAPITANEO,
SENATORIBVS,
TOTI DENIQUE

COMMVNITATI
LIBERÆ REGIÆQUE
CIVITATIS

TYRNAVIENSIS,

PATRONIS GRATIOSISSIMIS

Dedicat Consecratq; Cliens Devotus

MELCHIOR WENCESLAUS SCHNECKENHAUS,
Typographus Academiae Tyrnaviensis.

ETHYOROK
GALLIA

M.T. AKADEMIA
KÖNYV
TÁRA

KRISTVS VRVNK

Születése Után 1658. elztendő,

Világh teremése-után 6856.

A' Közönséges uizözön-után 4614.

Roma Városának épülése-után 2409.

Az Arany Izám 6.

Ciclus Solaris 15.

Epacta a' megh iobbittatott Kalendáriom
szerent 26.

Indictio Romana 11.

Vasárnapi bötü F.

Karácson és Farsáng között 9. hét és hat nap.

A' Pláneták és jegyek magyarázattya.

♄ Saturnus.	●	Höld úysága.	♃	Jó verés ned föld.
♂ Mars.	☾	El ó negyed.	☿	Pilulas Purgatio.
♃ Jupiter.	●	Höld öltre.	♄	Italos purgatio.
☼ Nap.	☾	Utólso negyed.	♃	Electuariomi Purga- tio.
♀ Venus.	♃	Eér vágás jó.	♄	Jó Haj nyírés.
♁ Mercurius.	♃	Eér-vágás jobb.	♃	Jó csecstől el-vál.
♁ Höld.	●	Jó köppolyözés	♃	Jó barom és épi- tésre való fa-vágás.
♁ ösze-jövés. ♁ Ellenbe állás. ☐ Négyes fény.	♃	Hat szegü fény.	♃	
△ Hármás fény.	♃		♃	

A' 12. Egbéli jegyek.

♈ Kos.
♉ Oroszl.
♊ Lóvó.

♋ Bika.
♌ Szűz.
♍ Bak.

♎ Kettős.
♏ Mérték.
♐ Vízöntő.

♑ Rák.
♒ Scorpion.
♓ Halak.

Jesus Maria Jungfründer Jura!

1. Litrat of Moroni in ultimata numeris indicatione
2. Jan. Dammske von Alt. Jura tati P. D. S. S. 30 litris
ar rap: NB. Gilliam George NB.
5. Hofrat von: pinst 150 f. lipthal NB. ar rap Moroni Jura
gonkel 190 $\frac{1}{4}$ Moroni minie rebot. tifo hombatic.
8. Erachtint mit, 10 Eva Jura Membrorum.
13. Laubelombhrotel Jungallhelt: ar bol hiltit' flos: 21/29.
Kunstent 3 f. Palygus 11 f. ad hiltit' 13 f.
14. Jan. 2 fchur fchrotel Medabwigit
Wschady fnt 1000 f. Grot Suptel.
20. Judult ar lura lura. ora vit' rap. liltit' se
bere flos: 32 attunt el fu V. Gaspard flos: 18.
21. attu el G. Madredt Jura lura 12 lura 1950 f. nltur
bre ad öhyelw krtaric liltit' flos 5 Gjal 14. oroh.
29. attu mit Roman- flos lura ertwählit' Jurtit' flos: 300
Kustit' flos: 54. Gz fura lura. Jurtit' lura 60 f. lura
30. attu lura fli Mitit' NB flos: 21 Gz fura lura 50 f.
ar rap furtit' lura 3 Ell: krtit' lura.

10 Judaea Galenii Rotali. 11. hirtalof liri bruni
 igit. 12. hirtalof mensis. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

N. Con 21 Impressiones Tomius Jui in Nystu
 gogatio. 10. hirtalof liri bruni. 11. hirtalof mensis. 12. hirtalof mensis. 13. hirtalof mensis. 14. hirtalof mensis. 15. hirtalof mensis. 16. hirtalof mensis. 17. hirtalof mensis. 18. hirtalof mensis. 19. hirtalof mensis. 20. hirtalof mensis. 21. hirtalof mensis. 22. hirtalof mensis. 23. hirtalof mensis. 24. hirtalof mensis. 25. hirtalof mensis. 26. hirtalof mensis. 27. hirtalof mensis. 28. hirtalof mensis. 29. hirtalof mensis. 30. hirtalof mensis. 31. hirtalof mensis. 32. hirtalof mensis. 33. hirtalof mensis. 34. hirtalof mensis. 35. hirtalof mensis. 36. hirtalof mensis. 37. hirtalof mensis. 38. hirtalof mensis. 39. hirtalof mensis. 40. hirtalof mensis. 41. hirtalof mensis. 42. hirtalof mensis. 43. hirtalof mensis. 44. hirtalof mensis. 45. hirtalof mensis. 46. hirtalof mensis. 47. hirtalof mensis. 48. hirtalof mensis. 49. hirtalof mensis. 50. hirtalof mensis. 51. hirtalof mensis. 52. hirtalof mensis. 53. hirtalof mensis. 54. hirtalof mensis. 55. hirtalof mensis. 56. hirtalof mensis. 57. hirtalof mensis. 58. hirtalof mensis. 59. hirtalof mensis. 60. hirtalof mensis. 61. hirtalof mensis. 62. hirtalof mensis. 63. hirtalof mensis. 64. hirtalof mensis. 65. hirtalof mensis. 66. hirtalof mensis. 67. hirtalof mensis. 68. hirtalof mensis. 69. hirtalof mensis. 70. hirtalof mensis. 71. hirtalof mensis. 72. hirtalof mensis. 73. hirtalof mensis. 74. hirtalof mensis. 75. hirtalof mensis. 76. hirtalof mensis. 77. hirtalof mensis. 78. hirtalof mensis. 79. hirtalof mensis. 80. hirtalof mensis. 81. hirtalof mensis. 82. hirtalof mensis. 83. hirtalof mensis. 84. hirtalof mensis. 85. hirtalof mensis. 86. hirtalof mensis. 87. hirtalof mensis. 88. hirtalof mensis. 89. hirtalof mensis. 90. hirtalof mensis. 91. hirtalof mensis. 92. hirtalof mensis. 93. hirtalof mensis. 94. hirtalof mensis. 95. hirtalof mensis. 96. hirtalof mensis. 97. hirtalof mensis. 98. hirtalof mensis. 99. hirtalof mensis. 100. hirtalof mensis.

1 d Ignác Püsp: Mart: u | 1 | ☩ ☩ Deres idő. Nap hoszfa 9. or. 16. m.
2 e Gyertya Sz. Böld: Afz | 14 | ● 11. or. 56. m. e.e. **Martial. üyszgh.**

☉ **Es ő bé-menvén az haióba követek. eotet a' tanytv: S. Mát. 8.**

3 f 4. Balás Püsp: Mart:	26	☩. ☩. Δ 2.	Északi
4 g Veronica	9	* ♂. ♂ ♀. ☩ * szelek.	
5 a Agorha Szűz	21	* ♀.	Gyengébb szellő.
6 b Dorottya Szűz	13	☉ Kél-fel 7. or. 15. m. halad-el 4. or. 45. m	
7 c Romualdus Apat:	15	☩ ☩. ♂ ♀. * ☩. ☩ ☩ Kemény szellő.	
8 d Honoratus Püsp.	27	* 2 ☩ ♀. ☩ ☩ Fogaknak ártalmas idő.	
9 e Apalín Szűz	9	♂ ♂.	Fagy.

☉ **Hasonlo lört mennyeknek Országá. Sz. Mát. 13. rész.**

10 f 5. Guilielmus Remete	22	☩ ☩. or. 14. min. e.e. Állando hidegh.	
11 g Desiderius Püsp. Mart.	17	Δ ☩. ☩. ☩. Kevéssel lágyabb szellő.	
12 a Eulalia Szűz Mart.	4	Δ ☩. Δ ☩. ☩ ☩. ☩ ☩. Hó-fuó szél.	
13 b Agáb Prof.	29	♂ 2.	Lágyul az idő.
14 c Bálint Mart.	12	☩. ☩. * ☩ ☩. * ♂. Δ ☩. Nedves hidegh.	
15 d Faustinus Mart.	25	☉ Kél-fel 7. or. 0. halad-el 5. or. 0. ☩. ☩.	
16 e Onesimus Püsp. Mart.	8	♂ ♀. ☩. ☩. A' nedves idő erőt-vészen.	

☉ **Hasonlo mennyeknek Országá a' czelédes emberh: S. Mát. 20.**

17 f Septuagesima	21	* ☩. ☩ ☩.	Valamenyire szárazb.
18 g Simeon Püsp: Mart:	6	☉ 1. or. 1. m. e. e. Δ 2 ☩.	Inkább tisztul.
19 a Gabinus Mart.	20	☉ in ☩. Δ ♂. ♂ ♀.	Nap-nyugotj szél.
20 b Eucharius Püspök	4	☩. ☩. ☩ 2.	Mértékletes szellő.
21 c Severianus Püsp. Mart.	15	♂ ☩. Δ ♀.	Az hidegh eoreghbedik.
22 d Újszögés Sz. Péter	4	Δ 2. Δ ☩. Δ ☩ ☩. ☩. Kevésé alább hadg.	
23 e Sirenus Mart. Bője	19	☉ Kél-fel 6. or. m. 45. halad-el 1. or. 15. m	

☉ **Mikor pedig nagy seregh gyűlne egybe. Sz. Lukács. 8. rész.**

24 f Sexagesima, Mátyás Ap.	3	A' szél tisztítani és napot mutatni	
25 g Felix Pápa	17	☩. or. 4. m. e. e. * ☩. * ♀. ☩ ☩. ☩ ☩. fogh.	
26 a Nestor Püsp. Marti	0	♂ 2. Δ ♂.	Engeszteltetik az idő.
27 b Sándor Mart.	14	☩ ☩. * ☩. * ♀. ♂ ☩. ☩ ☩. Nap-kelettr: havak.	
28 c Romanus Apat.	28	☩ ☩.	Ísmégh hó.

MARTIVS XXXI.

Böjt más hava.

[Jaráfa]

- 1 d Albinus Püsp.
- 2 e Simplicius Páp.

11 Nap-hozfza 10. or. 50. m. Nedves idő.
23 # 8. Δh. □. 5. Nem hideghnélkül.

☉ **Imé fel-megyünk Jerusalembé: Sz. Lukács 18. rész.**

- 3 F **Quinquagesima**
- 4 g Casimirus Conf.
- 5 a Hadriánus M.
- 6 b **Hámvas Szerda**
- 7 c Aquin. Sz. Tam. Conf.
- 8 d Philemon Márt.
- 9 e Francisca Afiszony

5 Δ2. 5. Közvényesekn: artalmas idő.
18 3. or. 41. m. e. e. April: úys: Δ2. 5. 5.
0 #. □. * 5. * Kél-fel. 6. or. halad. 5.
12 5. h. Moftis hidegh-ellen feiedet 6.
24 #. * 2. * 5. Szeles (talmazd.
5 * 5. □. 5. Idő. (fenyeket.
17 * 5. Böjt más hava mégh hideggel

☉ **Akkor Jesus a' puztában vit ték a' lélektől Sz. Mát: 4. rész**

- 10 F1 **Quadrage-Inv.** 40 MM.
- 11 g Eulogius Mart.
- 12 a Gergely Páp.
- 13 b Niceph Püsp. **Kant. böjt.**
- 14 c Mathildis Afiszony
- 15 d Longinus Mart.
- 16 e Cyriacus Mart.

29 5. 5. □. Az hidegh szelk erd- véfának.
11 Δh. □. 5. Az égh hóval
24 3. or. 7. min. e. e. 5. fenyeget.
7 Δ. 5. Kél-fel 6. or. 14. m. halad- el. 5.
20 □. h. Δ. 5. Kódós égh. (or. 46. m.
3 5. * 5. Havat várj.
16 5. * 5. Az égh kevéssé valágosodni kez.

☉ **Melleje- véve Jesus Pétert, és Jakabot és Jánost. Sz: Mát: 17.**

- 17 F 2. **Reminiscere**
- 18 g Sándor Püsp. Mart.
- 19 a **Joséf Conf.**
- 20 b Joakim Conf.
- 21 c Benedek Apát.
- 22 d Saturninus Mar.
- 23 e Victorianus Mart.

0 * 5. □. 5. 5. Efszaki fuások.
15 5. 5. Kolikáfokkal ellenkező idő. (dete
29 11. or. 32. m. e. e. □. Δ. 5. Tavalz kez-
13 in 5. Eyelegy. arányu nap. Δ2. 5.
28 #. Δ. 2. Δ. 5. Engedelmesb szelek.
13 #. 5.
29 Δ. 5. Δ. 5. □. Nedvesebb szell.

☉ **Es ördögöt üz vala ki, és az néma- vala. Sz. Lukács 11. r. sz.**

- 24 F 3. **Oculi.** Gabr. Archan.
- 25 g **Gyömbi: 6ltó Bold: Af.**
- 26 a Castulus Mart.
- 27 b Rupertus Püsp.
- 28 c Sixtus Páp.
- 29 d Eustafius Apát.
- 30 e Quirinus Mart.

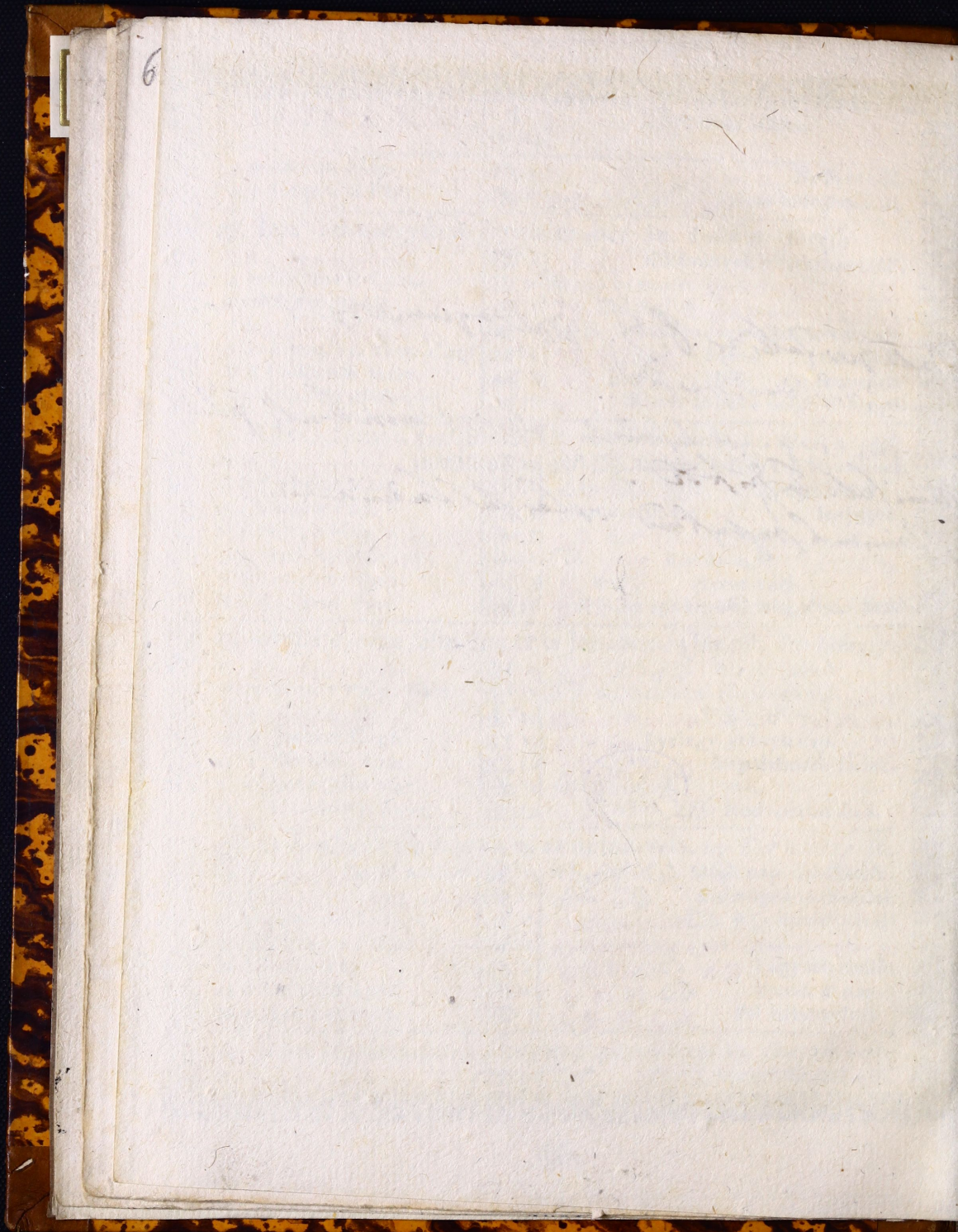
13 * 5. 5. □. Mégh nap tündöklése.
27 5. 5. □. koris igen el- fázódo.
11 3. or. 30. m. e. e. □. * 5. Kemény szel.
24 5. Kél-fel. 5. or. 49. m. halad- el 6. or. 11. m.
7 #. 5. Δ. 5. * 5. Lágyabb szellő.
20 #. 5. * Δ. h. Fénlik a' nap.
3 #. 5. Δ. 5. Fel háborodott

☉ **Jesus legeltet 5000: embert a' puztában: Sz. Iános 6. rész:**

- 31 F 4. **Lazarus**

15 □. 5. □. 5. Aprilist hirdető idő.

[Faint, illegible handwriting]

1 h Sz. Fülöp és Jakab Apost.	0	Nap hozsfa 14. or 18. min. *♂.
2 c Achanasius Püsp.	11	● 0.or. 37.m.e.u Jun. úyo: *2. ♂♀.
3 d Sz. Kereszt fel-találása	23	Az új hólđ kđ-elsővel fenyeget.
4 e Monica eozeveg	5	Efős szél.

☉ En vagyok a' ió páfztor: és ísmérem az enyímeket. Sz. Jan. 10.

5 f 2. Misericordia	16	☉ Kél-fel 4.or. 45.m. halad-el 7.or. 15.m.
6 g Joannesante port. Lat.	28	♂ ♀. Fel-háborodott éltető égh.
7 a Stanislo Püsp. Mart.	10	□ h. ♂ 2♂). * ☉ Hidegh első,
8 b Sz. Mihály Arch. ielenése	23	* * ♀ ♀). és talám kđ-első.
9 c Nazianz : Gergely Püsp.	6	* h. Keményebb szellő.
10 d Gordianus Mart.	19	● 0.or. 22 m.e.u. □ ♀ ♀). (az égh.
11 e Mamertus Püsp.	31	* 2♂). ♂ 2♂. Meny-dörgéssel féyeget.

☉ Egy-kevefse, és nem lártok engem : és ísmégh : Sz. Ian: 16.

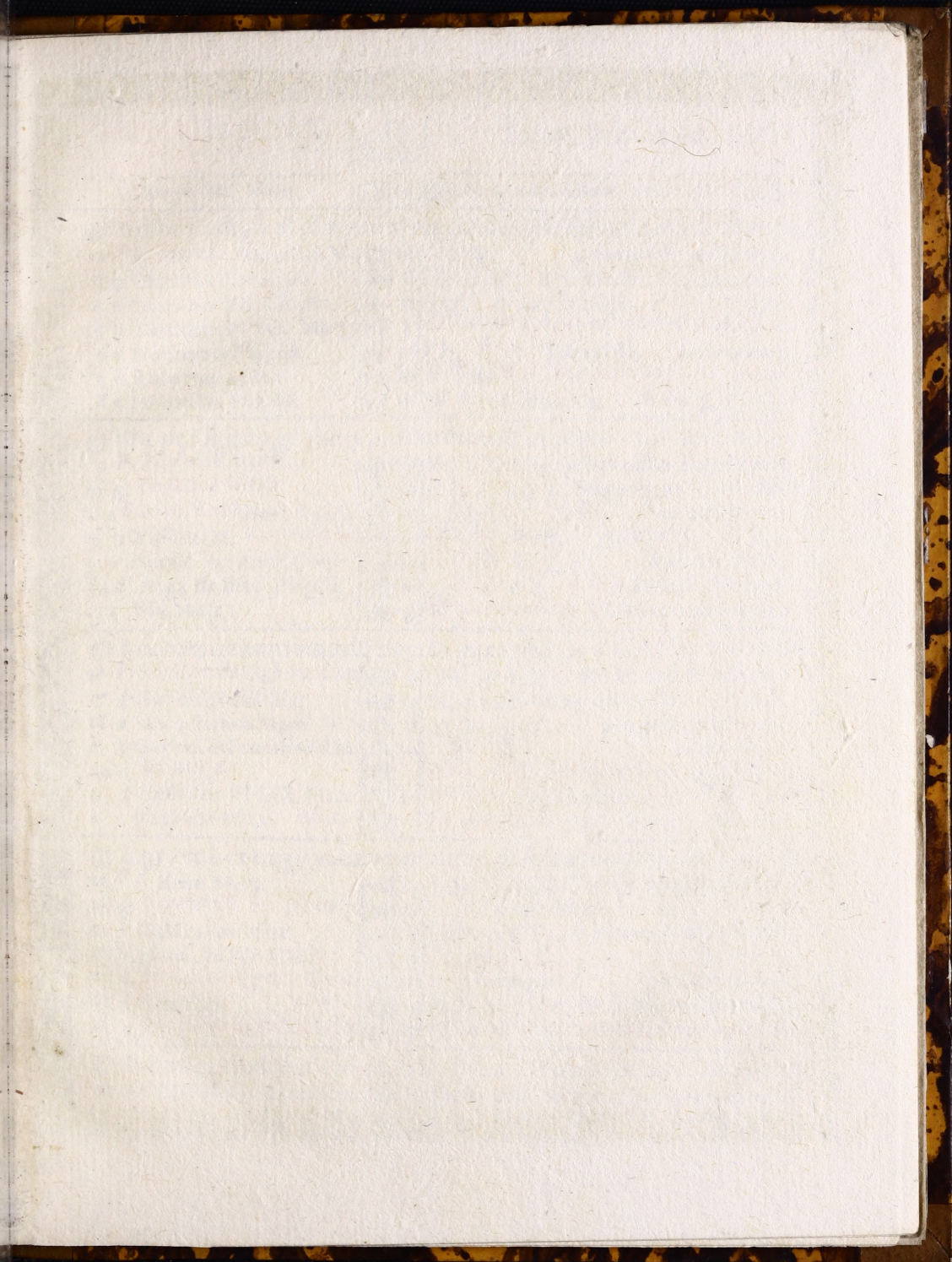
12 f 3. Iubilate.	17	♂ ☉. Az éltető égh melegszik.
13 g Servatius Püsp.	1	♂ ♀. ♀. Δ ♀ ♀). Tisztaságh biztat.
14 a Bonifacius Mart.	16	♂ h. □ 2♂). A' nap kedvez.
15 b Dympna Szűz Mart.	1	♂ ♀. ♀. * Gyenge szél fú.
16 c Ubaldus Püspök	16	☉ Kél-fel 4.or. 30.m. halad-el 7.or. 30.m.
17 d Torpetus Mart.	1	● 3.or. 51. m.e.e. ♀ ♀). (Δ 2♂.
18 e Ericus Mart.	15	♂ ♀. * h. ♂ ♀. gyenge első.

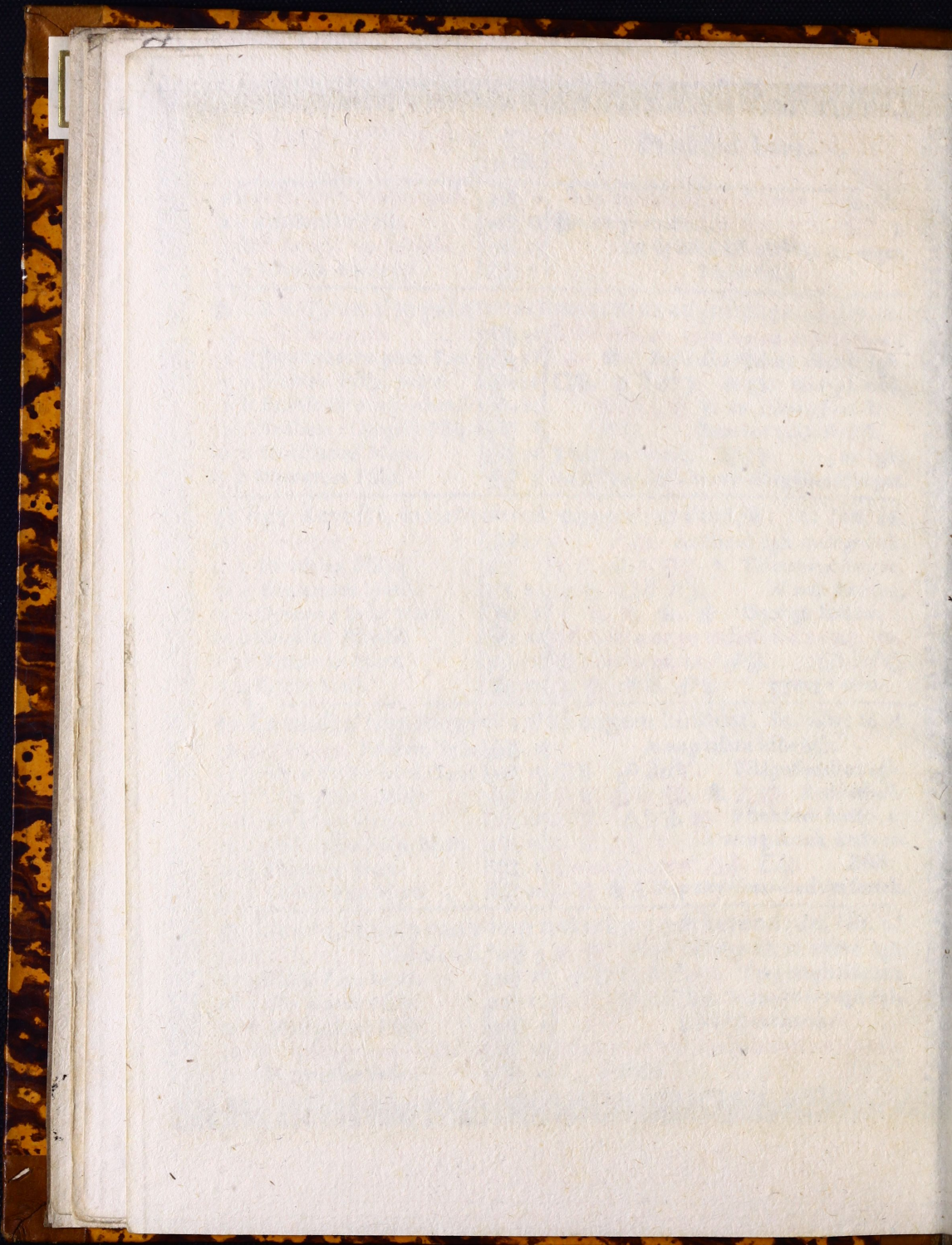
☉ És most a' hoz megyek , a' ki engem küldött. Sz. Ian: 16. r.

19 f 4. Cantate. Pudent. Szűz	0	A nap tiszta időt ígir.
20 g Senaj Sz. Bernárd. Conf	15	□ h. ♂ 2♂. Világofodik az égh.
21 a Valens Püsp. Mart.	29	♂ ♀. ☉ in ♀. ♀. Δ ☉. Kedves idő.
22 b Basiliscus Mart.	12	♂ ♀. Δ h ♀. * Pünkösdi szellő, és
23 c Desiderius Püsp. Mart.	25	♂ ♀. Δ ♀. * A virágoknak kedves.
24 d Silvanus Mart.	8	● 0.or. 17.m.e.e. Δ ♀. □ ♀. Efő.
25 e Orbán Pap. Mart.	21	♂ ♀. ♀. ♀. ♀. Nap enyészeti-nedves szelek.

☉ Bizony, bizony mondom néktek; ha mıt kerend: Sz. Ian. 16.

26 f 5. Jaro hée. Phil. Ner. C	4	♂ ♀. Megh háborodik az éltető égh.
27 g Iános Pap. Mart.	15	♂ h. □ 2♂ ♀ ♀. Fergeregh félelme.
28 a Germanus Püsp.	27	♂ ♀. * ♀. □ h 2. Háboru levegő égh.
29 b Maximinus Püsp.	9	* 2. Efő kđvetkezik.
30 c Vr Menybe-menetele	21	☉ Kél-fel 4.or. 15.m. halad-el 7.or. 45.m.
31 d Petronilla Szűz	2	Szelek. (*♂.

1 e Pamphilus Mart. | 14 | 4. or. 3. m. ee. Kösbe-vetettett hó. Δ h.

☉ Mikor pedig el iövend a' vigasztalo, kit én nékrek. Sz. Ian: 15. r.

2 f 6. Exaudi. Marcellin. M.	26	☉♀♁.	a' meny-dörges közelg:
3 g Clotildis Kyrályné	8	☐h.♁2♀). A nap-keleti szél tiszta időt	
4 a Quirinus Püsp. Mart.	20	♁♁. A nap melegit. (ígir.	
5 b Bonifacius Püsp. Mart.	3	☉ Kél-fel 4. or. 11. m. halad-el 7. or. 49. m.	
6 c Norbertus Püspök	16	*h. *☉. Tiszta idő. (kedves nap.	
7 d Robertus Apát :	29	*☉♁. *♀. Nap-hosszfa 15. or. 42. m.	
8 e Medardus Püspök	12	) 8. or. 42. min. e. u. *2♀). ☐h♀.	

☉ Aki pedig engé szeret, szeretteik az Atyámtól. Sz. Ian: 14. r.

9 f Pünkösöd napja	16	*♁♁.☐♀. Lágy idő és talám engedelmes	
10 g Pünkösöd hétfő	10	♁ h. ☐2♀). Fergeteggel (első)	
11 a Pünkös; kedd. Barn: Apost.	27	☐♁. Δ☉. Az égh fenye-	
12 b Basziliides M. Kántor-böjje	10	*☉. *♁. Δ2♀♀). get.	
13 c Padvaj Sz: Antal Conf:	25	*☉. *♁. Δ♁. Reá erősödik.	
14 d Nagy Baszilius Püspök	01	*☉ *h. ♁2♀. Méleg (kozás.	
15 e Vid Mart :	24	☉ 11. or. 12. m. e. e. C Látáhatatlan fogyar-	

☉ Adatott nekem mindé hataló menybé, és a' földön. S. Mat. 28.

16 f1. Sz. Háromság vasárna	9	☐h. ♁2♀♀ C. Elterő égh fel háboro-	
17 g Gundulphus Püsp:	23	Zápor-első meny-dörgéssel. (dása.	
18 a Marcellianus Mart:	7	Δh. ♁♁. Söt pedig feletmes	
19 b Gervasi és Protasius MM.	20	*☉. *♁. A kö-elsőis.	
20 c Ur napja.		Δ☉. ♁♀♀. (halad-el 8. or. Δ2♀♀ C.	
21 d Eusebius Püspök Mart:	16	☉ in *☉. Legh hosszfa. ☉ Kél-fel 4. or.	
22 e Paulinus Püsp. Böjje.	29	C 3. or. 0. m. e. u Δ♁. Zápor elsők nem	

☉ Egy ember nagy vaczorát szerze, és sokakat hívá. Sz. Luk. 14.

23 f2. Zeno Mart.	12	☐h. ☐2♀♀ C. ♁2♀. fergetegnélkül.	
24 g Keresztelő Sz. János	14	Tarcza lsten'	
25 a Gallicanus Mart.	6	☐♁. *☉♀ C. a' vetemént kö-elsődtől.	
26 b János, és Pál MM.	18	*2♀ C. Az égh ismég	
27 c Sz. László Kyrály Conf:	29	fenyeget (és szélvészfel.	
28 d Leo Papi Böjje.	11	Δh. *♁. ♁☉♀. Meny-dörgéssel,	
29 e Sz. Péter és Sz. Pál Apo	23	☉ Kél-fel 4. or. 6. m. halad-el. 7. or. 54. m.	

☉ Közelgetnek vala pedig hozzája a' Publicánusok. Sz. Luk. 15.

30 f3. Sz. Pál Apost. emlékez.	5	☉ 9. or. e. u. Jul: uys: ♁♀. A szél erőt-véfé.	

1 g Simon Salus Conf.	11	□ h. ♂ ♀. Kedvez a' nap.
2 a Béldogh Afz. látogatása	10	☉ Kél-fel 4.or.7.m. halad-el 7.or.53.m.
3 b Heliodorus Püsp.	12	* h. ♂ ♂. □ ☉ h. Hévség.
4 c Sz. Ersebet Lufir: Kyra	25	* ♀. A' szél hévséget meretekel.
5 d Domitius Mart.	9	* ☉ * h ♂. Megh sulyosodik az hévség.
6 e Esaias Prof.	23	* h. * ♀. Naphozfiza 15. or. m. 42.

☉ Lónpedigh, mikor a' feregek reája tudulnának. Sz: Luk. 5. rész.

7 F 4. Willebaldus Püsp.	6	♂ h. * ♂ ♀. □ ♀. Felső a' kö-első.
8 g Procopius Mart.	20	) 3. or. 3. min. e. e. □ ♀. * ♂.
9 a Anatolia Szűz Mart.	4	* h. * ♀. □ ♀. Δ ☉. Fő-felett az első.
10 b Hét Atyafiak MM.	19	* h. Δ ☉. □ ♂. Δ ☉. Tisztul az égh:
11 c Pius Pap. Mart.	4	* h. * ♀. Δ ♂ ♀. ☉ ☉. Meny-dörges
12 d Nabor és Felix MM.	19	* h. * ♀. Kö-elsővel. (♂ ♀.
13 e Margich Szűz Mart.	4	☉ Kél-fel 4.or.15.m. halad-el 7.or.45.m.

☉ Hogy ha fellyebb nem bévelkedik a' ti igazsághtok. S. Mat. 5. r.

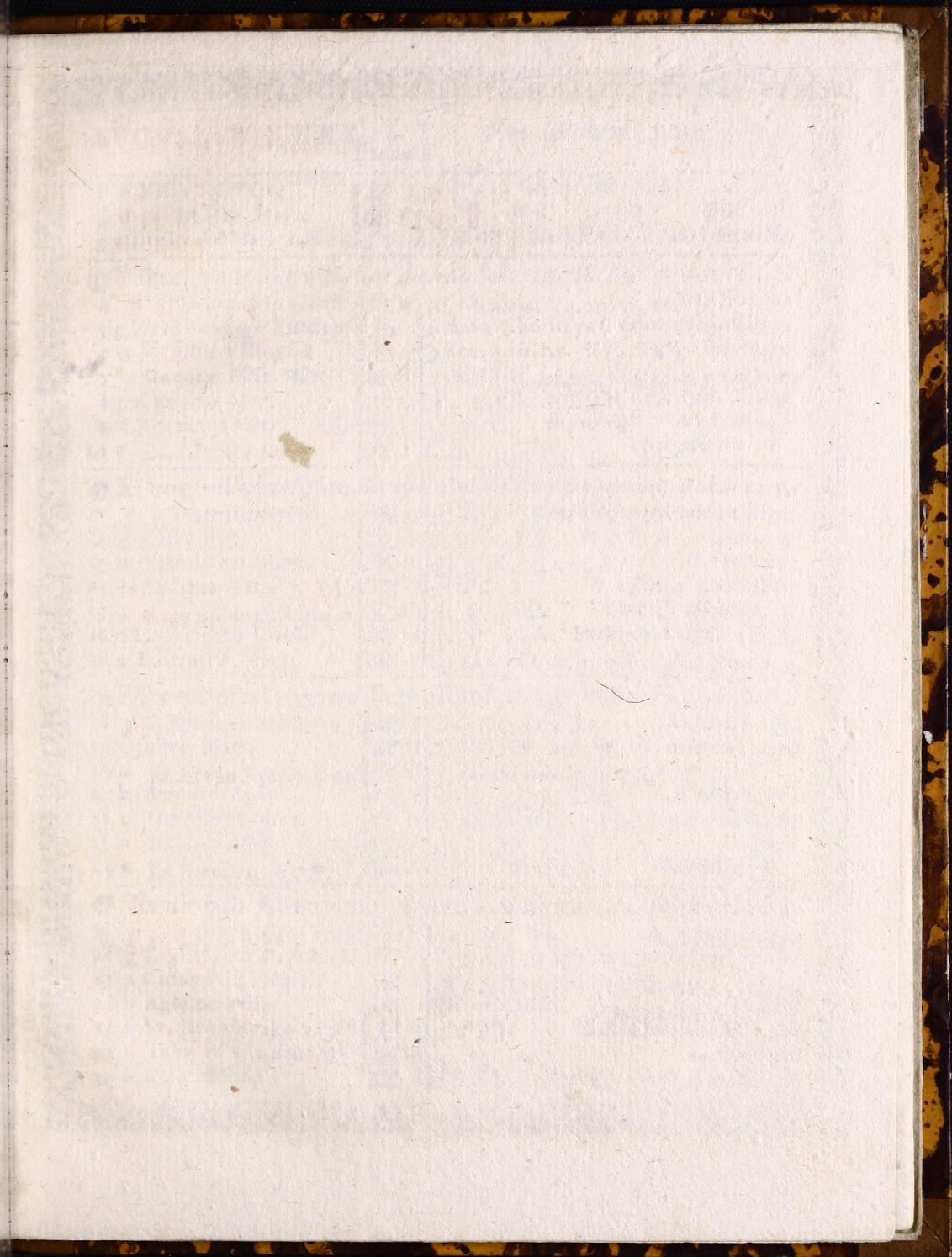
14 F 4. Bonaventura Püsp.	18	☉ 7.or.14.m.e.u. □ h. ♀ ♀. ♂ ♀ * h ♀.
15 g Apostolok el-oszlafa	1	* h. * ♀. A' melegh őregbedik. (től.
16 a Faustus Mart.	15	Δ h. ♂ ♂ ♀. De engeszteltetik az első.
17 b Elek Conf.	28	* h. * ♀. Δ ♀. és engedelmes széltől.
18 c Symphoros. két leányival	11	* h. * ♀. Kanisula napjai.
19 d Arsenius Remete (MM.)	24	* h. * ♀. Δ ♀. J6-kedvű szel.
20 e Jlyés Prof.	6	□ ♀. lő.

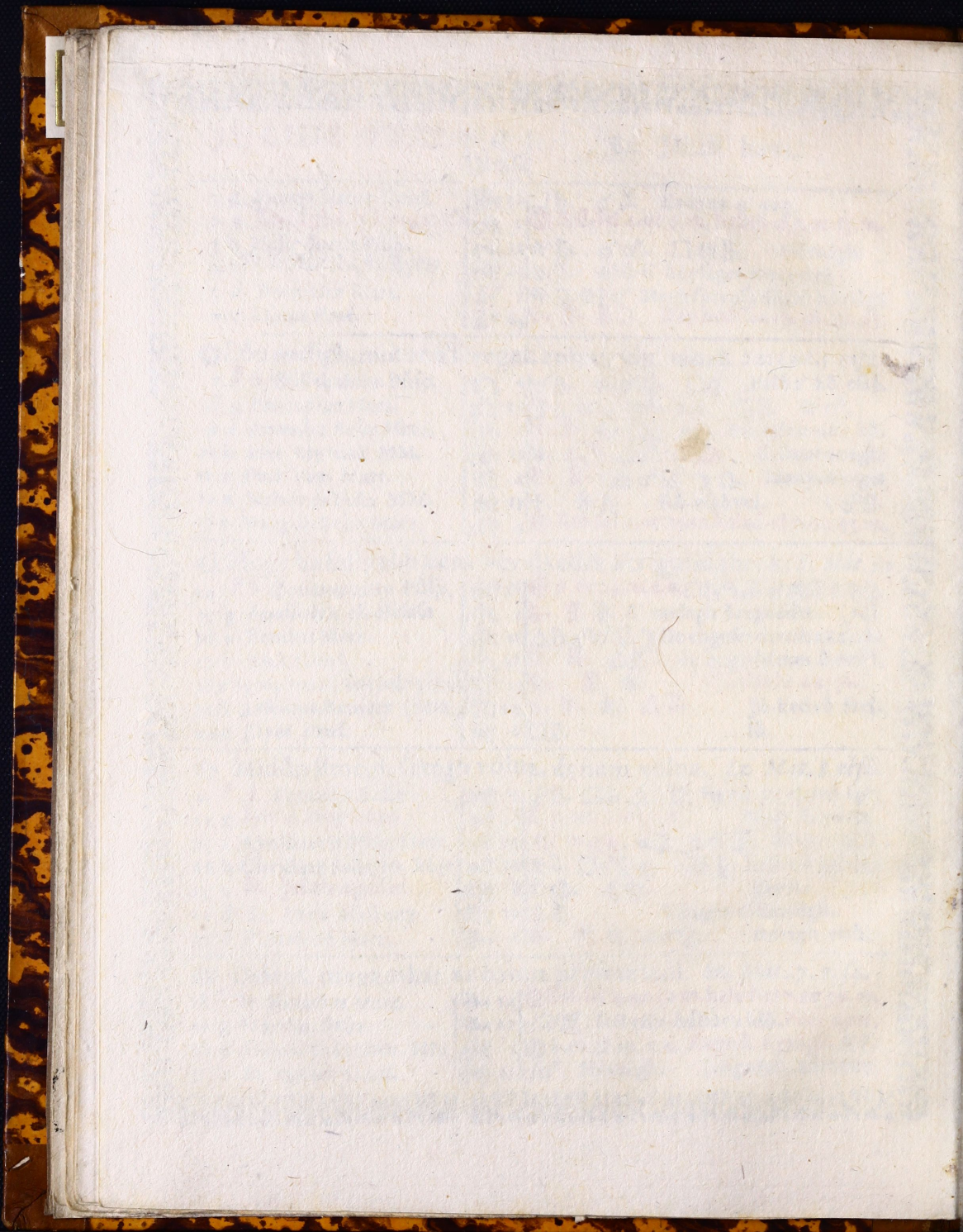
☉ Midőn ismég h feregh volna, és nem volna. Sz Mat. 8. rész.

21 F 6. Praxedis Szűz	19	♂ h. □ ♀. Δ ♂ ♀. Hevit az eltető égh.
22 g Maria Magdolna.	1	☉ 7. or. 1. min. e. Nyár kezdete.
23 a Apollinaris Püsp. Mart.	14	☉ in * h. * ♀. ♂ ♂ ♀. Zapor-első.
24 b Christina Szűz M. Bójt	26	* ♀. □ ♂ ♀. □ h ♀. szélvész követ-
25 c Sz. Jakab Apostol.	8	* ☉. ☉. kezik.
26 d Sz. Anna Afszony	20	Δ h. Világos-tisztaságh.
27 e Pantaleon Mart.	2	* h. * ♀. Ismég első.

☉ Ojátok magatokat az hamis profétáktól. Sz. Mat. 7. rész.

28 F 7. Nazarius Mart.	14	☉ Kél-fel 4.or.30.m. halad-el 7.or.30.m.
29 g Mártha Szűz.	27	♂ ♀ ☉. szélvész-háboru idő. Port. aper.
30 a Abdon és Sennen, MM.	9	☉ 6.or.38.m. e. e. August. újságh. * h.
31 b Sz. Ignác Conf.	22	♂ ♂. Hévség. (engedelmesebben.

- 1 c Vafis Sz. Péter 5) ♂ ♀ Gönyörködtető
 2 d István Pap. Mart. 19) ♀. 8. * 2. ♂ 2 ♀. idő.
 3 e István első Mart. találása 31) ♀ * ♀. Felhőnélkül- valo tiszta idő.

☉ Vala egy gazdag ember, Kinek sáfara vala. Sz. Lukacz 16. rész.

- 4 F 8. Damonkos Conf. 17) Nap-hozfisa 14. or. m. 4s. Szél de a' ki
 5 g Havi Bóldogh Aszfzony 17) ♀. nem háborította meg a' vilagosságot.
 6 a Ur színe változása 15) 8. or. 4. m. e. e. * ♀. * ♀. Hévség.
 7 b Donátus Püsp. Mart. 0) Kél-fel 4. or. m. 45. halad-el 7. or. 15. m.
 8 c Cyriacus Mart. 14) ♀. * ♀. Δ ♀. □ ♀. ☽. Tiszta
 9 d Romanus Mart. Bőjt 19) Δ ♂. eltető-égh. Az hévség
 10 e Sz. Lőrincz Mart. 13) □ ♀. Δ ♀. őregbedik.

☉ És hogy el közelgete, látván a' vároftsira azon. Sz. Lukacz: 19. r.

- 11 F 9. Tiburtius Mart. 27) ♂ ♀. Eltető-égh mertekletésege.
 12 g Clára Szűz 10) Δ ♀. ♂ ♀. * ♀. Zúrzavar
 13 a Hyppolitus Mart. 24) ♀. 5. or. 15. min. e. e. Kőverkezik.
 14 b Ursicius Mart. Bőjt 7) ♂ ♂. Még his a' szélvész és
 15 c Nagy Bóldogh Aszfzony 20) ♀. 8. ♂ ♀. Kő-első félelmes.
 16 d Hyacinthus Conf. 2) ♀. 8. Δ ♀. Szeligyebb égh. (☽ ♀.
 17 e Liberatus Mart. 14) ♀. Kél-fel 5. or. m. o. halad-el 7. or. o. m.

☉ Két ember fel méne a' Templomba hogy imádk: S. Luk. 18. rész.

- 18 F 10. Agapitus Mart. 6) □ ♀. Δ ♀. Az eltető-égh
 19 g Julius Mart. 8) Δ ♂. * ♀. mértékletesb.
 20 a Sz. István Kyrály Conf. 21) C 10. or. min. 46. e. u.
 21 b Bernárd Apát. 3) * ♀. Δ ♀. □ ♀. A' szél fenye-
 22 c Timotheus Mart. 16) Δ ♀. □ ♀. * ♀. get elsővel, és
 23 d Zachaus Püsp. Bőjt 28) ♀. in ♀. □ ♀. talám
 24 e Sz. Bertalan Apost. 10) □ ♀. * ♀. Kő-elsővel.

☉ És ismég Ki-menvén Tyrus határiból. Sz. Márk. 7. rész.

- 25 F 11. Lajos Kyrály Conf. 22) ♀. 8. ♀. Caniculák vége.
 26 g Zephetynus Pap. Mart. 5) c 2. * ♀. Az égh ismég néki melegszik.
 27 a Rufus Püsp. Mart. 8) ♀. Kél-fel 5. or. 15. m. halad-el 6. or. 45. m.
 28 b Agoston Püsp. 1) 6. or. o. m. e. Septemb. u. 4. h. * ♀.
 29 c Sz. János nyaka-vágása 15) ♂ ♀. Fel-háborodik az égh,
 30 d Felix és Adaustus MM. 23) ♀. 8. * ♀. és fenyeget
 31 e Amatus Püsp. 18) ♂ ♀. * ♀. széllel 's elsővel.

☉ Boldogok a' szemek, mellyek látták a' mikét: Sz: Luk. 10. r.

- 1 f 13. Egyed Apát: 27 ☉ ☉ ☉. ☐ ☐. Mertekletes szellő.
- 2 g Justus Püsp: 12 ☉ ☉ ☉. Nap hossza 13. or. 10. min. * ☉.
- 3 a Euphemia Szüz Mart. 27 ☉ ☉ ☉. ☐ ☐. * ☉ ☉. Kevefsé hidegh szelek.
- 4 b Moyses Prof. 11 ☉ ☉ ☉. ☐ ☐. * ☉ ☉. (☐ ☉. ☐ ☉ ☉.
- 5 c Rosalia Szüz 25 ☉ ☉ ☉. ☐ ☐. Kél. fel 5. or. 30. m. halad. el 6. or. 30. m.
- 6 d Zacharias Prof. 9 ☉ ☉ ☉. ☐ ☐. aligh léznek forgoszel-
- 7 e Regina Szüz Mart. 23 ☉ ☉ ☉. ☐ ☉. háboru idő. (neiküle' nap:

☉ Éslön, mikor Jerusalemben menne, által-méne Sam: S Luk: 17:

- 8 f 13. Kis Afzszony napja 7 ☉ ☉. ☐ ☉. Tiszul
- 9 g Gorgonius Mart. 20 ☉ ☉. * ☉. * ☉. az égh.
- 10 a Tolent. Sz. Miklos Conf. 3 ☉ ☉. ☉. ☉. ☉.
- 11 b Protus és Hyacinth. MM 16 ☉ ☉. ☉. ☉. ☉. 5. or. 16. min. e. u.
- 12 c Guido Conf. 28 ☉ ☉. ☉ ☉. ☐ ☉. Világosodik az égh.
- 13 d Macrobius Mart. 11 ☉ ☉. ☉ ☉. ☐ ☉. Kél. fel 5. or. 45. m. halad. el. 6. or. 15. m.
- 14 e Sz. Kereszt magasztaltat 23 ☉ ☉. ☐ ☉. ☐ ☉. Az esz (☉ ☉.

☉ Senki két: Urnak nem szolgálhat mert vagy: Sz: Mat: 6. rész:

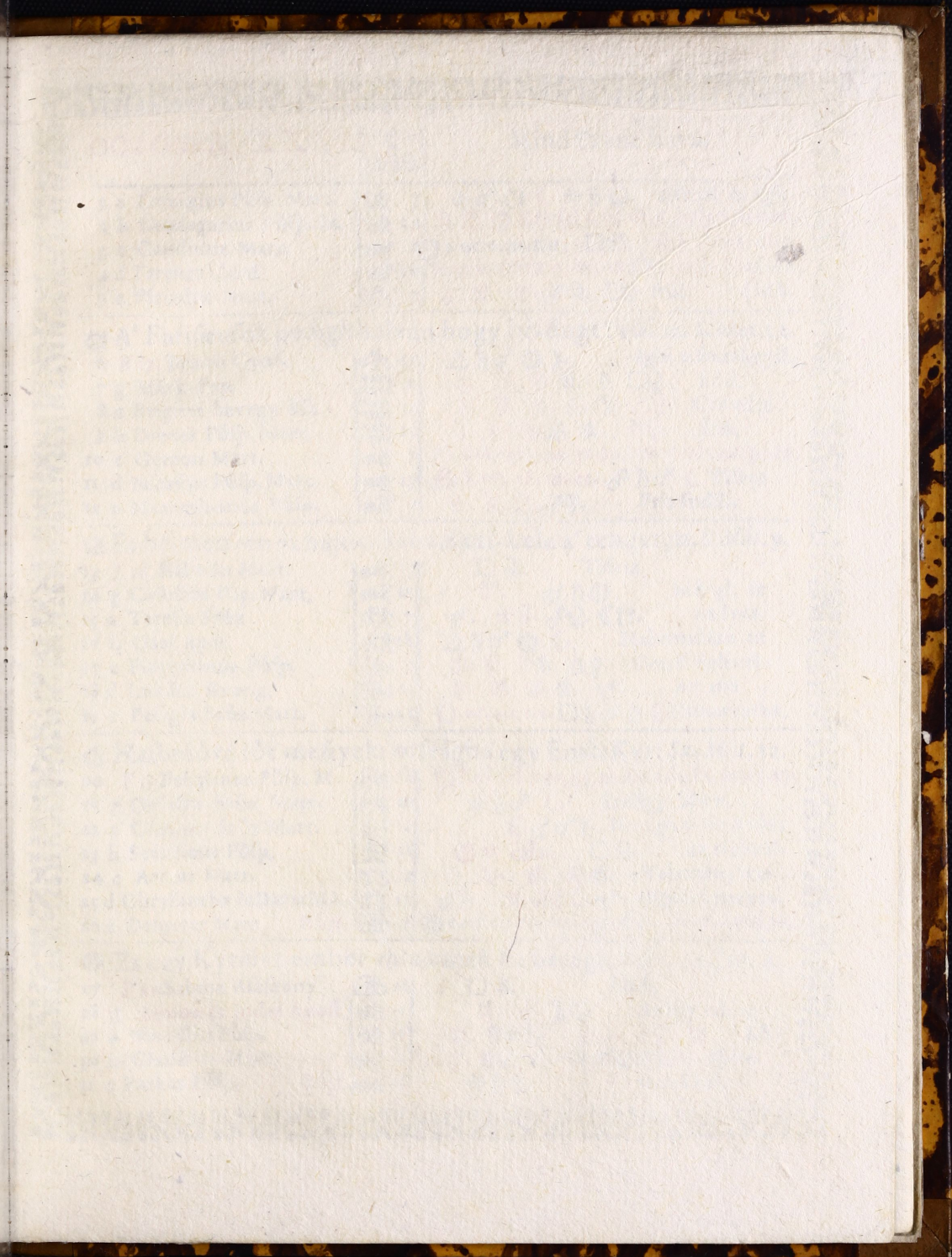
- 15 f 14. Nicomedes Mart. 5 ☉ ☉. ☐ ☉. magát
- 16 g Cornelius Pap. Mart. 16 ☉ ☉. ☐ ☉. ayánlya.
- 17 a Lambertus Püsp. 28 ☉ ☉. ☐ ☉. ☉ ☉. Keménynebb
- 18 b Method. Pü. M. Kánt. böj 10 ☉ ☉. * ☉. ☐ ☉. ☐ ☉. szelek
- 19 c Januarius Püsp: Mart. 23 ☉ ☉. ☐ ☉. ☐ ☉. tartanak.
- 20 d Eustachius Mart. Böj 5 ☉ ☉. ☐ ☉. ☐ ☉. Az ősi idő.
- 21 e Sz. Máté Apost. és Evang 18 ☉ ☉. ☐ ☉. ☐ ☉. kapunk előtt

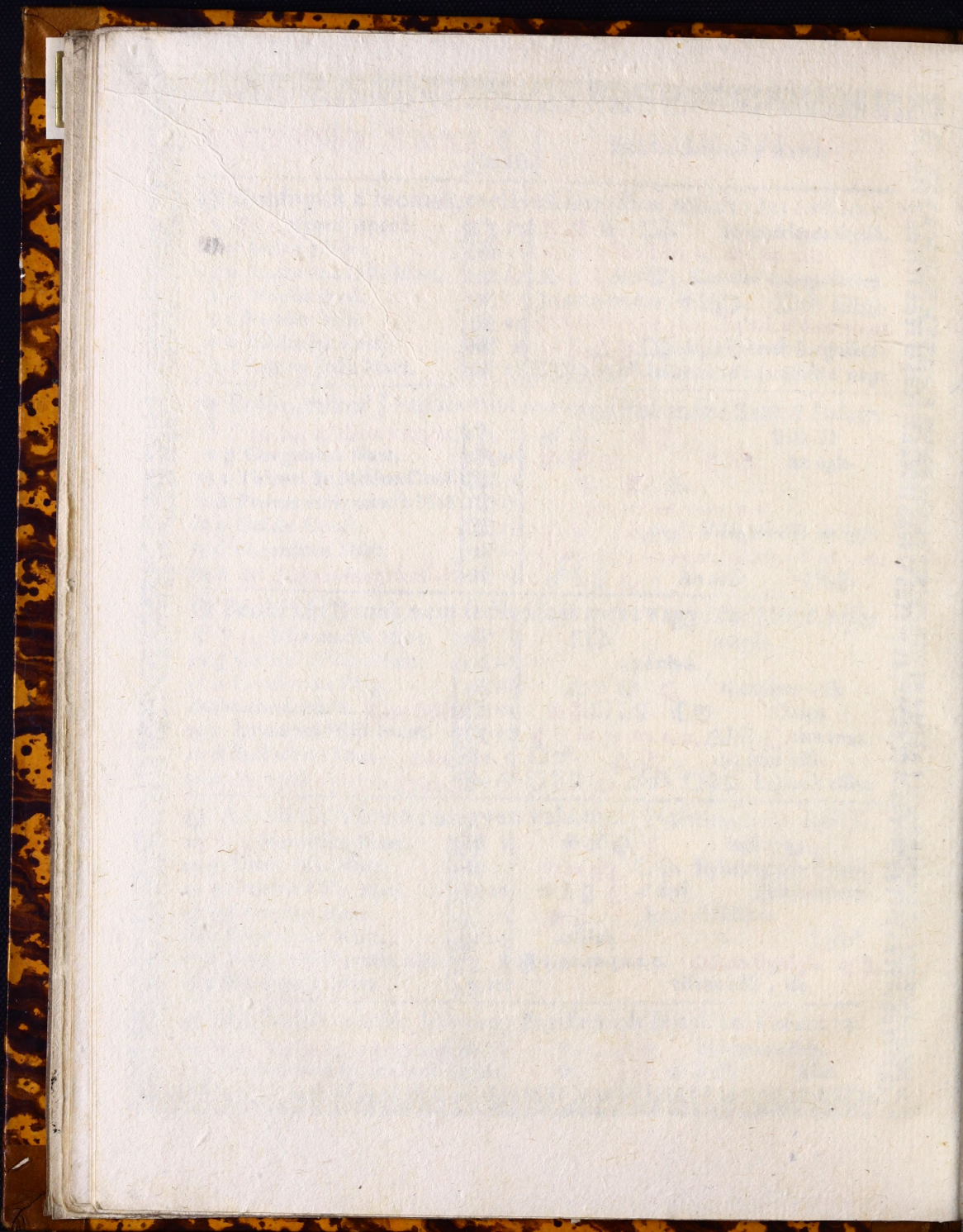
☉ Az-után a' Várasba mégven vala, mely Naimnak. Sz: Luk. 7.

- 22 f 15. Mauritius Mart. 1 ☉ ☉. * ☉ ☉. ☐ ☉. háborogh.
- 23 g Linus Páp. Mart. 13 ☉ ☉. ☐ ☉. ☐ ☉. Eyhez egyenlő nap.
- 24 a Gellérd Püsp. Mart. 26 ☉ ☉. * ☉ ☉. ☐ ☉. a' szél Ősz kezdete.
- 25 b Cleophas Mart. 10 ☉ ☉. * ☉ ☉. ☐ ☉. Setét. felhőköt
- 26 c Cyprianus Mart. 24 ☉ ☉. ☐ ☉. ☐ ☉. ofzlat. (☐ ☉.
- 27 d Kozma és Demién MM 8 ☉ ☉. ☐ ☉. ☐ ☉. 4. or. m. 30. e. e. Őstob. úyágh. * ☉.
- 28 e Wenceszlo Mart. 27 ☉ ☉. ☐ ☉. ☐ ☉. tiszta idő, de

☉ Midőn bé-menne Jésus egy Fariszausok fejed: Sz: Lukác 14.

- 29 f 16. Sz. Mihály Archang 7 ☉ ☉. ☐ ☉. ☐ ☉. hidegeczkébb.
- 30 g Hieronymus Doct. Conf. 22 ☉ ☉. ☐ ☉. ☐ ☉. * ☉ ☉. Kód.

1 a Remigius Püsp. Mart.	7	* ♂ ☉ C. * ♀ ☉	tiszteül az égh.
2 b Leodegarius Püsp. M.	22	☉ ☉ ☉ Kél-fel 6.or.m. 5. halad-el 5.or.	
3 c Candidus Mart.	6	☉ or.o.m.e.u. ☐ ♂ * ♀ (45. min.)	
4 d Ferencz Conf.	20	Nap hossza 11.or. 20 ☐ ♀ * ♀ 5. első	
5 e Placidus Mart.	3	☉ ☉ * ♂ ♀ ☐ ☉ szél (idő.)	

☉ A' Fariseusok pedigh halván hogy bé-dugta volna. S. Mat. 22.

6 F 17. Bruno Conf.	27	Δ h ♂ ☉).	égghi tisztasággal.
7 g Márk Pap.	0	☉ ☉ * ♀ ☉ ☐ ☉	köd.
8 a Brigitta özvegy Afz.	13	☉ ☉ * ♀ ☉ ☐ ☉	Czendes
9 b Dienes Püsp. Mart.	25	☉ ☉ * ♀ ☉ ☉ * ♀	idő.
10 c Gereon Mart.	7	☉ Kél-fel 6.or. 30.m. halad-el 5.or. 30.m.	
11 d Nicasius Püsp. Mart.	19	☉ 8.or. 23.m. cc. ♂ h ♂ C	Tiszta
12 e Maximilianus Püsp.	1	☉ ☉ ☉ ☐ ☉	Fris szellő.

☉ És bé-menvén az hajóczkába, által-kele a' tengeren. S. Mat. 9.

13 F 18. Kálmán Mart.	13	☐ ♀	Tiszta
14 g Callistus Pap. Mart.	25	☉ ☉ ☉ ☉	hidegh és
15 a Teresia Szűz	7	☉ * ♀ ☉ ☉ ☉ ☉	nedves.
16 b Gaal Apat.	18	Δ h ♂ ☉ C	Haborodása az
17 c Florentinus Püsp.	0	☉ ☉ * ♀ ☉ Δ ☉	éltető éghnek.
18 d Lukác Evang.	13	☉ ☉ * ♀ ☉ ☉ ☉	Az idő
19 e Pelagia Szűz Mart.	25	☉ 1.or. 40.e.u. ☐ h ♂ ☉ C	Zürzavaros.

☉ Hasonlóvá lőt meñyek: országba egy Emb: Kyr: Sz. Mat. 22.

20 F 19. Felicianus Püsp. M.	8	☉ Kél-fel 6.or. 45.m. halad-el 5.or. 15.m.	
21 g Orfolya Szűz Mart.	21	* h ♂ C	szelígyekben.
22 a Cordula Szűz Mart.	4	C. ♂ ♂ h.	Ismégh veszekedés
23 b Severinus Püsp.	18	☉ in ☉ ☉ ☐ ☉	az elsővel.
24 c Aretas Mart.	2	☉ ☉ * ♀ ☉ ☉ ☉	Valamenyivel
25 d Chrysanth és Daria MM.	17	♂ h * ♀ ☉ C	engedelmében.
26 e Demeter Mart. Bőjt.	1	☉ 2.or. 24.m.e.u. ♂ ♂ ☉	Nov. újságh.

☉ És egy Kyrálvi-ember vala, kinek fia beteg vala. Sz. Ján. 4.

27 F 20. Sabina Afzfony	16	☐ ♀	Első,
28 g Simon és Judas Apost.	1	☉ ☉ ☉ ☉ ☉ ☉	Avagy talám
29 a Narcissus Püsp.	16	☉ ☉ * h. Δ ☉ ☉ ☉ ☉	Kö-
30 b Claudius Mart.	1	☉ ☉ Δ ♂ * ♂ ☉ ☉	első: s
31 c Farkas Püsp. Bőjt.	16	* h ☉	szelékkel.

1 d **Mind Szent napja** 0 □ h ♂ ♀ Talám eltető égh, megh-há-
 2 e Halottak napja 1) 6. or. 26. m. e. e. ♀ ♀. Hó (borodása)

☀ **Hasólicitatott meñyekn:** ország: egy emb: Kyrályh. Sz. Mát. 18.

3 F 27. Hubertus Püsp. 27 △ h ♂ ♀ * ♀. Nap. hofzfa 9. or. 30. m.
 4 g Carolus Borrom: Püsp. 10 * ♀. □ ♀. 2. czendesebb szellő.
 5 a **Sz. Imre Hercegh Conf** 22 * ♀. □ ♀. * ♀. Kél-fel 7. or. 15. m. halad-
 6 b Lénárd Conf. 5 h □ ♀. Az égh (el) 4. or. 45. m.
 7 c Engelbertus Püsp. Mart. 17 h ♀. △ ♀. tiszta.
 8 d Négy Koronáztatott MM 28 h ♀. △ ♀. Kódós idő
 9 e Sz. János Egyháza napja 10 □ ♀. △ ♀. hideggel.

☀ **Akkor el-menvén a' Farisæusok, tanácsot caccának Sz. Mát. 22.**

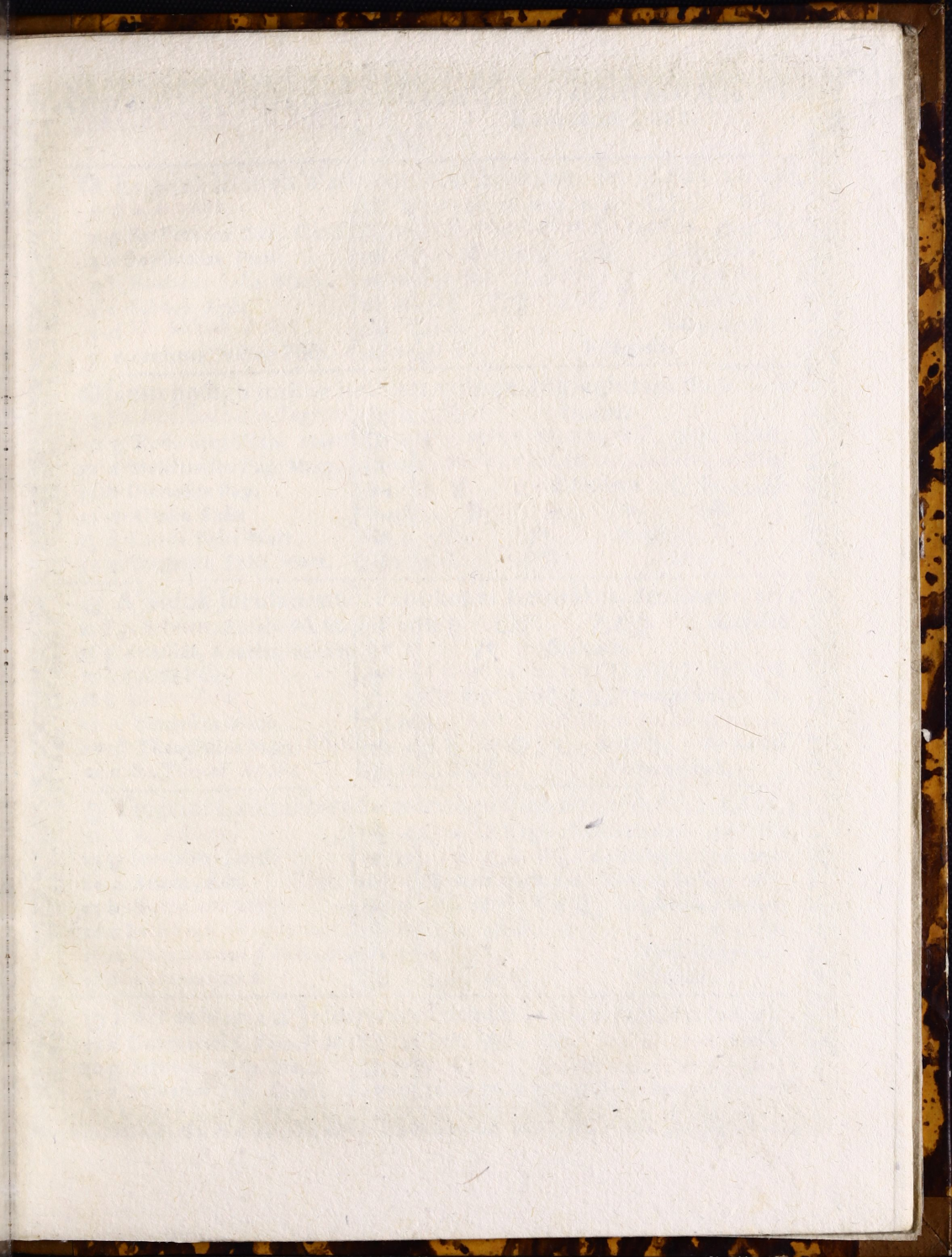
10 F 21. Tryphon Mart. 22 ● 1. or. 10. m. e. e. Lathatlan hóld
 11 g **Sz. Márton Püsp. Conf.** 4 Szent Márton nyára. (fogyát kozáfa.
 12 a Márton Pap: Mart. 16 * ♀. A' nap még
 13 b Briccius Püsp. 27 △ h. Kedvez.
 14 c Venerandus Mart. 9 h. ♀. △ ♂ ♀. A' kód
 15 d Lipold Herczegh Conf. 21 □ h. △ ♀. hidegh, és
 16 e Edmundus Püsp. 3 □ ♂ ♀. hó-harmat.

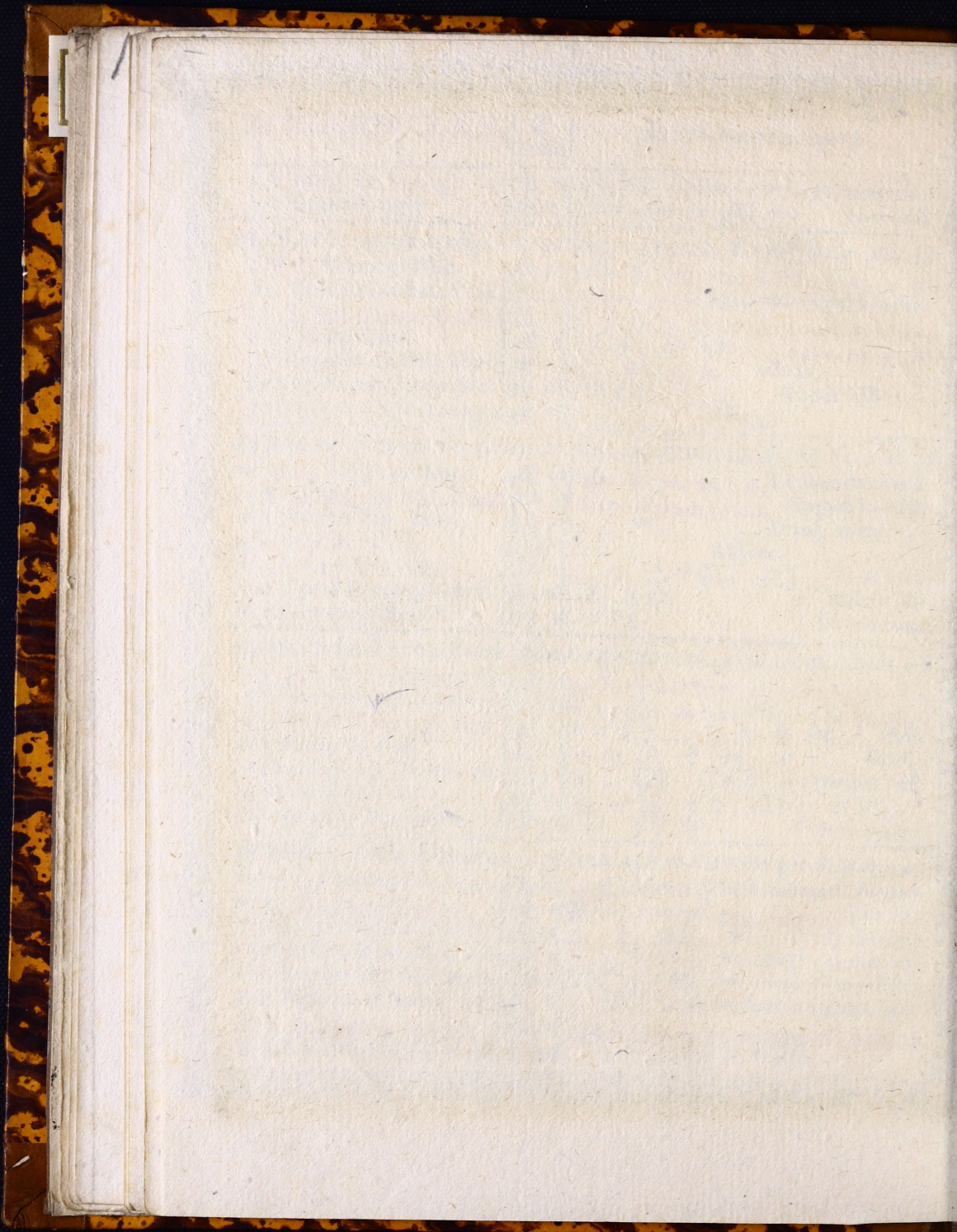
☀ **Mödvén ő ezeket nekik, lme egy tejedel. járula-elő. S. Mát. 9. r.**

17 F 24. Czuda tévd S. Gerg. Pü 16 ♂ ♀. * ♀. Kél fel 7. or. 30. m. halad-el 4.
 18 g S. Peter és Pál Egyh. szentel. 29 ♀. 2. or. 22. m. e. e. * h. (or. 30. min.
 19 a **Ersébet Thurin: Herce:** 13 * ♂ ♀. △ ♀. Fris
 20 b Benignus Püsp. 26 * ♀. ♀. szellő.
 21 c Boldogh Afz. Templ. vit. 11 * ♀. □ ♀. □ ♂ ♀. Fergeteges idő
 22 d Cicille Szüz Mart. 25 ♀. in ♀. ♂ h. □ ♀. ♂ h ♀.
 23 e Kelemen Pap. Mart. 10 □ ♀. ♂ ♀. esővel, avagy

☀ **Midőn azért láttyátok a' pufztság h utálatólságát. S. Mat. 24**

24 F 24. Chryfogonus Mart. 25 * ♀. □ h. hóval. (Napn. lathatatlá fogyat-
 25 g **Katalin Szüz Mart.** 10 ♀. 6. or. 21. m. e. e. Decem. úysdgh. kozáfa.
 26 a Alexandriai Sz. Peter P. M 24 * ♀. * h. A' nap ismég
 27 b Bárláam és Iosáfát Conf 9 * ♀. * ♂. megh-jelenik: de
 28 c Manfuetus Püsp. Mart. 24 □ h. * ♀. majd el-enyészik.
 29 d Saturninus Mart. 8 * ♀. ♂ ♀. Nedves és háboru idő.
 30 e **Sz. Andras Apostol.** 22 * ♀. Kél-fel 7. or. 45. m. halad-el 4. or. 15. m.
 (△ h. □ ♂ ♀). * ♀.

[Járása.]

☉ És jelek lélnének a' napban, és a' hóidban. Sz. Lukác 21. r. sz.

1	F. Advent	6	☐ ♀. Hó.
2	g Sz. Ferencz Xav. Conf.	19	☉. Nap hozza 8. or. 16. m. Δ♂.
3	a Sophonias Prof.	7	☉. *♀. Δ♀. Lány idő.
4	b Borbára Szűz Mart.	14	☉. *♀. ☉. Világosb.
5	c Sabbas Apát:	26	♂ ♀. ☐ ♀. Δ♂. háboru.
6	d Sz. Miklos Püsp:	8	☐ ♀. Valamivel
7	e Ambrus Doctor Püsp.	20	♂♂. Világosb.

☉ János pedig mikor hallotta vőina a' fogságban. Sz. Mat. 11. r.

8	Fz. Adv. Bold. Az. Fogant.	1	Δ♀. Nedves
9	g Restitutus Püsp. Mart.	13	☉. 7. or. 54. m. e. u. *♀. ♂♀. szelek.
10	a Melchias Pap. Mart.	25	☉. Kél-fel 7. or. 52. m. halad-el 4. or. 8. m.
11	b Damasus Pap.	7	☉. *♀. a' Nedves (Δ♀. Δ♀♀.
12	c Otilia Szűz	18	☉. *♀. idő
13	d Lucza Szűz Mart.	6	Δ♂. méghis
14	e Eutropia Szűz Mart.	12	♂♀. ♂♀. tart.

☉ A' Sidok Jerusalemből Papokat és Levitákat. Sz. Iános 1. rész.

15	Fz. Advent. Euseb. Pü. M.	25	*♀. ☐♂. Δ♀. Kevesé
16	g Ananias, Azarias, Misael	8	♂ Szárazb.
17	a Lázár Püsp.	21	☉. 5. or. 14. m. e. u. ☐♂. ♂♀. A' szelek
18	b Kántor-böjt.	5	☉. *♂. ♂♀. *♀. bizzák magokat,
19	c Nemesius Mart.	19	☉. Kél-fel 7. or. 56. m. halad-el 4. or. 4.
20	d Theophilus Mart. Böjt.	4	♂♀. *♀. ☉. *♀. és hoval
21	e Sz. Tamás Apoß:	19	☐♀♀. fenyegetnek.

☉ Tibérius Czáfzár biradalmának pedig tizen-ötödik. S. Luk. 3.

22	F. 4. Advent.	4	☉. Legh-rövidebb nap. ♂♂. Tél
23	g Servulus Conf.	19	☉. *♀. Δ♀. *♀. Az hidegh, (kezdeté.
24	a Adam, Eva Böjt.	3	☉. 10. or. 25. m. e. e. Januar. újfága. *♀.
25	b Karácson napj	18	♂♀. *♂. (♂♀. öregbedik a' szellél,
26	c Sz. Iltván első Mart.	2	☐♀. ♂♀. *♂. és a' hó
27	d Sz. Iános Apoß. és Evan.	17	♂♀. Közel vagon.
28	e Apro-szente k	0	Δ♀. *♀. Nádhas

☉ Josef és Maria a' Jesus Anyja czudálkoznak vala. Sz. Lukác 2.

29	F. Cantuariai S. Tam. P. M.	14	☐♂. *♀. idő. (4. or. 45. m. Széllél
30	g Sabinus Püsp. Mart.	27	☉. *♀. ☉. Kél-fel 7. or. 45. m. halad-el
31	a Sylvester Pap. Conf.	10	☉. 11. or. 36. m. e. u. Δ♀. végezjezestendő.

16
Rövid tanúság az óo Kalendáriomnak meg-jóbbításáról
és az úynak rendeléséről, a' mely Gregoriánomnak
hivattatik.

Nem kétség, hogy némelyek itt is az óo Kalendáriomot keresni fogják. Azok magokra vegyék amá Philosóphusok közönséges tanítását: *Non sunt multiplicanda entia sine necessitate*, az az, a' mi kevés munkával végre mehet, nem szükséges arra sok munka. Sőt azoknak mondhatni amá meg-váltonk feleletés Sz. Mat. 20° rész: *Nem tudjátok, mit kértek*: mért sokan, és csak nem minnyájan, a' kik az óo Kalendáriomot kívánnyák, nem tudják mi az óo légyon, mi légyon az úy Kalendáriom. Azokáért szükséges dolognak ítélem lenni, ha rövideden ite meg-magyaráznám, mi légyon az óo, mi az úy Kalendáriom: és mi okból kellett annak a' réginek meg-jóbbítani, és úyja formáltatni. Tudni illik azokáért elsőben, az óo Kalendáriomot, hivattatni Kalendáriom Julianomnakis Julius Romaj pogány Császártól, a' ki Kristus Urunk születése-előtt a' Romaiaktól a' tanácsban íletett-megh. Ez által mivel hogy a' Kalend: mellyel a' régi Egyptus-béliek, Görögök és Romaiak éltek vala, megh-jóbbított volt arra az időre, mondatott Kalendáriom Juliánomnak, mellyel élnek mostis sokan a' Keresztyének Európában, a' kik a' közönséges Anya-szenteegyházról elszakattak. Ebben a' Kalendáriomban idő múlva a' tudós és bölcz emberek igen nagy vétkeket találtak-fel: annyira, hogy, ahhoz a' régi Kalendáriom Juliánomhoz szabván magokat a' nagy és kiváltképpen-valo innepek, úgy mint Húsvét, Pünköszt, és mások a' Keresztyén Anya szenteegyházban tovább immár nem szenteltetnének azokban az üdökben, mellyekben régen, midőn az Anyaszent egyház fenségében vólna, szenteltetnek vala. Mert midőn régi üdöben 325. esztendőben Kristus Urunk születése-után a' közönséges Niceabéli gyűlekezésben, melyben jelen volt, az egész világról a' Szent Lélekben egybe-gyűlt három-száz, és tizen-nyolcz Püspök, végeztetett-vólna, hogy Húsvét, a' mely szerént a' több ugró innepek igazgattatnak, tartatnék azon a' vasárnapon, a' mely ma indgyarált követi az első hónap tizen-negyedik napját, az az, a' mely hónapnak tizen-negyedik hódgyz, avagy a' tavaszi Equinoctiomnak napjára esik, avagy azt leg-közlebb-követi: úgy mind az által, hogy, ha, az hód-tölte, a' mely következik a' tavaszi Equinoctiomnak napja-után, vasárnap napra esnék, akkor az Húsvét el-halaszatásék a' következő vasárnapra: né a' Södökkel, a' kik az eo Húsvéttyeket a' tavaszi hód

199
hóld-és tél-tének napján illik, egyyeznék. Mivel hogy pedig hazon Nicza gyülekezeti Atyák a' tavaszi Equinoctiomra a' bölcz Alexandriai Astronomusok fel-jedzéséből böjt-más 21. napját rendelték volna, lett úgy végtére idő-múlva az után a' szent gyülekezet után, hogy a' tavaszi Equinoctiom immár nem esnék böjt-más 21. napjára, hanem hamarabb el-jőne, mely okból szükséges képpen az Húsvétis, mely a' szerént az Equinoctiom szerént reguláltatik, és a' több ugro innepek: hamarabb esnének, és tartatnának, hogy sem régen az Ecclesia első idejében: a' mint mostis azoktól, a' kik a' községes Anya-szent egyház kívül vadnak, és az őo Kalendaríommal éleek, a' Húsvét, és a' több ugro innepek tíz nappal elébb tartanak, hogy sem régen az Ecclesia kezdetin azért hogy eo nálok hamarabb legyen tíz nappal a' tavaszi Equinoctiom, hogy sem régen a' Nicanom Conciliom idejében. Oka pedig, miért az Equinoctiom mindenkor elől-jár, a' nap járásának tulajdonittatik, és ez az ok az egész Astronomusoknál nyilván való, de mélyebb gondolaton fordul-megh, hogy sem itt kevés szóval megh-magyaráztathassék. Külömben következendő volt idő múlva az őo Kalendaríomnak rendetlen rendelése miatt, hogy a' tavasz, Szent Mihály havába, böjt-másba az ősz, a' téli-dér Szent Iván havába, és a' nyári rekkenő melegek Karácson havába, mikor az Jstennek Fia emberre született, esnének. Ezt az zilly nagy el-revelyedéft az Ecclesiában való innepeknek szenteléséől, midőn nem csak a' tudós renden valok-közül sokan vennék nagy fájdalommal eszekbe a' Keresztységben, hanem a' Súdok, és Törökök, és a' több nemzetségek a' Keresztynék tudátlanságát felette vádolnák Clavius Kristóf bizonyág tetele-szerént in Spheram Sacrosanctam: c. 1.) hogy az eo innepi pompájokban olly nagy hibát szenvednének: mind az által voltak a' Községes Anya-szent-egyházban tudós Astronomus férfiak az előtt-élt esztendőkből, mellyek az idő, és Kalendaríom megh-jóbbításáról gondolkodnának, annyira hogy a' Kalendaríom megh-jóbbítása, mely annak utanna következett, senkitől valami úyságnak és haszontalan dolognak nem ítéltethetik. Volt tanácskozás ugyan ezen Kalendaríom megh-jóbbításáról a' Basileaj, és Constantiaj gyülekezetekben. Probálták ezt az nagy és nehéz dolognak munkáját, és annak fel-eppittésére ezközökbe attak elejében a' Romaj Papáknak Petrus Aliacensis a' Romaj Ecclesiának Cardinál, és Cameracomi Püspök, a' Paris-béli Iskoláknak Cancelláriosa, és ama' nagy és híres Ioannes Gersonnak mestere: a' ki a' Kalendaríom megh-jóbbításáról bölcz könyvet írt, és 1416. esztendőben,

18
tendőben. a' Constantiai gyűlekezeten jelen volt, 's annak a' Kalendáriom-
nak fel-állítását igen jóvallotta. Tett hasonlo-keppen bölcz irást e' do-
lógról az eo minden-féle tudományban-valo bölcsességének mivoltához
képeft *Nicolam Cusanus Cardinalis Tit. S. Petri ad Vincula*, és Brixiaj
Püspök, 's a' Romaj Papának Nemet-Országba Követe, a' kiélt 1464.
estendőben. Jrt e' dolognak szükségéről Bessarion Niczabéli Cardinál, és
Constancinápolyi Patriarcha mégé élében 1434 estendőben. Siertette azon
munkát mind nyelvel, 's mind írással az egekről valo tudományban igen
értelmes Astronomus *Nicolaus Schombergerus* Capuai Cardinál 1536. est-
tendő rájba. Magyarázták ezt igen világóssan *Ioannes Lucidus Samotheus*
Franciából 1535. esttendő-felé. *Paulus Middeburgensis* Forolempromiai
Püspök 1513. esttendőben a' X. Leo Pápánál: *Lucus Gauricus Neapolita-
nus*, a' *Mathesis* Mesteréből, mellyet a' Ferrariai Academianban tanyított
vala város Püspökével lévén a' III. Pál Pápánál 1552. esttendőben. *Alber-
tus Pighius Germanus* azon keppen a' X. Leóhoz 1515. esttendőben *Petrus
Pitatus Veronenfis* a' III. Pál Papához 1537. esttendőben. *Ioannes Staff-
lerus* Mathematica Professora Tubingában 1518. esttendőben. *Iosephus
Molelius* azon keppen a' Pádvai Acemiában azon tanúságnak mestere
1589. esttendőben. De mivel-hogy az eo idejében valo Astronómusok
között *Regiomontanus* Iános, mely a' Mathematicában valo tudomány-
nak mély értelmiért Magnufnak mondatott, annyira másokat fellyül-
haladna: *Quantum lenta solent inter viburna cupressi*, és a' ki, hogy
Mátyás Magyar-Országai Királynak a' *primum mobile* tábláját, minde-
neknek, a' kik az egek járásának tudományában gyönyörködnek igen
hasznos munkát dedicált volna a' Kyrálytól nyolcz száz Magyar-arany-
forintai, drága kőutóssal, 's annak felette esttendőbéli fizetéssel eoregbit-
retett, de a' több Magyar Uraktólis küőmb-küőmb-féle ayandékokkal
tisztelretett; ezt a' IV. *Sixtus* Romai Papa, a' ki eotet másutt letében a' Ra-
tisbónai Püspökségre választotta vala, a' Kalendáriomnak mégé ióbbbitá-
sára vizsza híva. és hancemha időnap-előtt-valo haláltól környül-ve-
rett volna, nem kétség bizonyárra, hogy nagy elméjének mivoltáh az-
képeft az esttendőknék ióbbbitására méltó dólgot czelekedett volna. De
az, XIII. Gergely Romai Pápának Istentől mégé tartatott vala.
Mert e' bizonyárra *Summus Pontifex* akkorbeli tudós Astronomusoknak,
és kiválkeppen a' Iesiták rendin valo *Clavius Kristóf* tudományával
's tanácz-

's tanác-adásával élven, a' Kalendarionnak megh-uyításához valóba fogott, és bizonyárra szerenczés kimenetellel e' nehéz munkát bé-fejezte. Azokáért mivel hogy Krisztus Urunk születése után 1582. melyben ez a' megh-uyított Kalendarion ki ménendő, és szokásba véendő vala, az Astronómusok, ugy mint *Tycho Brahe*, *P. Clavius* *Krisztof* és más többek észbe vették volna, hogy az éynek és napnak egyenlő volna, az az, az égi *Equinoctiom* a' Niczabéli Gyűtekezési régen *Equinoctiomra* rendeltetett böjt-más havának 21. napját éppen tíz nappal megh-előzné, és azt abban az esztendőben böjt-más havának mint egy 11. nap-tájában esni: hogy annak a' Niczabéli Szent Conciliomnak méltó böczülete megh-adatnék 's megh-tartatnék, és né ennek utána az Anya-szentegyházról szokásba véendő *Equinoctiom* többször nyilván különbözne az égi *Equinoctiomtól*: és azokáért a' köbségnek innepek szentelésében való szokása az esztendőnek szokott idejében álhataratoslan megh-maradna: paranczolta azon Pápa, hogy ez az *Equinoctiom*, a' mely akkor böjt-más havának 11. napján tartatik vala, vitetnék azon hólnapnak 21. napjára, mely úgy rendeltetett a' fellyül megh-nevezett 1582. Mind-szent havának 5. napjára (mely nap születése napjais volt azon XIII. Gergely Papának) hogy abból az hólnapból tíz nap vetetnék-ki, és azokáért ez esztendei Mind-szent 5. napja tartatnék a' 15. napért. Azokáért a' kik abban az esztendőben az új Kalendarionot bé-vették, Mind-szent havában nem többet 21. napnál számláltak. Igaz, hogy a' Pápa az *Equinoctiomnak* napját Böjt-más havának 11. napjára rendeltette volna, mellyen volt 1582. melyben megh-uyított a' Kalendarion, a' mint a' Niczabéli Conciliom követvén az Alexandriai Astronómusok observatiót Böjt-más havának 21. napjára tette vala, noha az Apostolok idejében Martiufnak 25. nap-tájába tartatnék: de úgy teccett a' Papának eo Szentségének, hogy ebben a' tiszteletben maradjon a' Niczabéli Szent Gyűtekezet; a' mely egy a' négy Gyűtekezetek közül, mellyeket annyira böczülösi *Theodosius* Szent és a' sok czuda tetelektől híres Coenobiarcha, hogy ' Templomban való községes predikáló székéből mindent nyilván átok-alá vetett, a' ki, a' négy Szent Gyűtekezetet annyira nem böczüléné, menyire a' négy Evangeliomot. Es *Iustinianus* Czászár 541. esztendőben Böjt-más havának 16. napján megh-paranczolta, hogy ezen négy Conciliomnak tudománya nem különbben

20.
mint a' Szent-írás vétehnék. Sőt magais a' Nagy Szent Gergely Papa
a' Napkeleti Ecclesia Patriarchainak Küldött Gyülekezetről- való levelé-
ben, melyhez hitinek vallásatis hozzá- adra, bizonyóságot tett, hogy eo oily
nagy böczüitet- ben tartana a' négy közönséges Gyülekezetet, mint az
Evangelium négy könyvét, a' mint megh- láthatni *Baronius* Cardinálnál
511. 441. 591. esztendőkre. Ettől azért a' Gergely Papától vettük, hogy
ennek utánna az húsvétér a' több ugro- innepekkal igazán mindenkor
a' Szent Aryáknak, és a' Romaj- Papáknak, mellyek Kristus Vrunknak
e' földön hely- tartój, rendelése- szerént szentelhettyük. Mely okból,
annál igazábbanis ez a' megh- úyított Kalendárium a' XIII. Gergely
Papától Gregorianomnak hívatatik, hogy sem a' réghi Iulius Czászártól
Iulianomnak, mennél ez úy az óonál hasznosb, és a' verkektől tisztább.
Mellyen azokáért nagy érdemű, valahányan ez egész világon kiczintöl-
foghva, nagyigh a' régi, és egyetlen- egy igaz értelmű Közönséges Ro-
maj Anyaszentegyhaz engedelmes fiainak vallyák magokat, két kezzel
kaptak. De nem állottak- hátra a' dologhban az ellenkező atyafiak és
Eretnekek, a' kik ez Kalendáriumot nem csak megh- rázni, hanem eppen
ki- feszítenüs igyekeztek, a' kiknek tudni illik minden Papa czelekedete
rossz szagu ha szintén mindennél szentebb, s' leg- jobbis, noha valamely
vakmerőül, oly haszontalanúl. De mind azáltal, az ellenkező, atyafiak
közülis talaltattak okosabbak, a' kik megh- vallyák azt a' Romaj Gergely
Papától megh- úyított Kalendáriumot fokkal jóbnak, tdkelletesbnek
és melteságosbnak lenni amaz réghi Iulianomnál. De még az ég- is en-
nek a' még úyított Gregoriánom Kalendáriumnak méltóságát Isten-
erejével lett czudákkal megh- bizonyította, ammint hitelre méltó *Luthor*
Ioannes Bapt: Ricciolus írja in *Prefat: ad Almagest: novum*. Mert mivel
hogy valamint réghi időkben a' napkeleti, úy a' napnyugoti Anyaszent-
egyházbanis néha bizonyos időkben Isteni erd- által Húsvét- napkor a'
Keresztelők közzel az úy- keresztényeknek keresztelkedésére szokott-
vólna meg- telni, történt (*Paschasius Lilybomj* Püspök bizonyosága sze-
rént a' Szent Leo Romai Papának küldött levelében) hogy midőn némá-
némű Ecclesiában a' keresztelők közzel Húsvét éyin megh- telni, magától, és
a' megh- kereszteltettek- után, a' kik a' véghre jöttek- vala, a' víz valamint
jött- vala, úy magától el- múltni szokott- vólna: történt mondám bizonyos
esztendőben, hogy, midőn a' supputátjo, vagy megh- vetésnek vetkezéséből
történt- vólna, hogy az Húsvét napja nem az eo törvény- szerént-
valo

21.
valo napján szenteltetnék, tudni illik 25. napján Bőjt-más havának, 417. esztendőben semmi úz nem jőne azon a' napon, hanem az után sok nappal, úgy mint 22. napján Pünkösöd havának, holott minden bizónnyal Húsvét napja az Anya-szentegyháznak rendelése szerént el-jött volna; a' Keresztelő-köszokása szerént megh-telnék; tudni illik Jsteni erővel az Húsvéti időnek vetke le-földszetvén, né az hatalmas Jsten az eo Anyaszentegyházában valamit héjánálson történnj engedne: úgy Jstenis ezt az Húsvéti időről-valo tövény szerént-valo talált tanyitást az eo e' földön-valo helytartója XIII. Gergely Papától megh-úyítottatott Kalendárium által czudálatos czelekedetekkel méltóztatta javallani és erősíteni. Tiszteletik Neápolis városi Templomban a' nagy, és sok czuda-tételektől igen nagy bőszerűlettel Szent Januarius Beneventomi Püspöknek dicődségcs Martyrnak egy üegh ampolnában megh-alutt vére fejével egygűtt, a' ki minck utánna 305. esztendőben, Szent Mihály havának 19. napján Campania tartományának fővárosában; melynek neve Puteoli Diocletianus Császár Kegyetlen uráságában Jsteni erő-által a' fene vadaknak fogai-közül bántáfnélkül megh-szabadult volna, az égő kemenezének sebes lángját, és a' Krisztus igaz hitéért több Kínzásokot megh-gezdtt volna, utólyára nyakavágásával a' Martyrömsághának megh-hervadhatatlan koronáját nyerte-el.

E boldogh Mátyrnak vére midőn minden esztendőben Szent Mihály havának 19. napján a' régi Julianom Kalendárium szerént, a' mely nap Martyrömságát be-törtötte vala, és a' mely ez okból az eo tiszteletére rendeltetett, a' mindenek lártára Templomban ki teretett föld nem megszű helyhezletnék, mint szenvédefe jutalmának jelen-valo látásán örvendzván, azontól megh-olvadni, az után folyni, és fel-forrani mindenek czudájára látásni szokott-vala. De bizonyarra minck-utánna a' XIII. Gergely Papa Jdvözetöknek e' földön hely-tartója-által a' Kalendárium megh-úyították, és tíz nap, a' mint fellyül megh-va gyon mondva, ki-rekésztetett volna, úgy hogy a' Julius Császár régi Kalendáriumjának 19. napja egyezne az új Gregoriánom Kalendáriumnak 29. napjával: és azon Gregoriánom Kalendáriumnak 19. napja megh-egyezne a' régi Julianom Kalendáriumnak 9. napjával: már az a' vér ugyan azon a' napon foly, és fel-buzogh; a' mely az új Gregoriánom Kalendáriumban-valo 19. nappal egyez, és azokáért 10. nappal hamarabb hogy

22
sem régen, a ki-rekeltetett 10. nap miátt, és a' 10. napnak elől-járása-
miátt, mely 10. nappal az úy Kalendáriomban hamarább esik a' 19. nap,
hogy sem a' régiben: úy annyira bizonyárra, mintha az a' vér a' Romai
igaz hitnek bizonyására egyszer ki-öntetvén. gyakran a' Romai Papának
méltóságáért ki-öntések. Ez a' czuda nem olyan, hogy egy vagy két
embernek bizonyításával erősíttesék, hanem oly nyilván valo, hogy ma-
ga a' Mátyrnak vére némű-némű szóval mint az Abel vére kiáltván, a' Ro-
mai Széknek szentségét és méltóságát az egész világra ki-hirdesse, és
megh-bizonyíssa. Hasonlo keppen egy kis fa mellyet a' mindenkor Szűz,
M A R I A Szülése-előtt, szülése-kor, és szülése-után hármaztatott szüzesé-
gének tiszttségére Szent Brigida Urunk születésének eczakáján az eo szer-
zetes szüzeinek kerteczkéjében ültetett, és imádsága-által megh-nyerte,
hogy azon éynek idővel megh-külbödzetett oráira megh-zöldellenék,
virágoznék, és gyümölczöt hozna; mely czudát annak-utánna elzöldön-
ként a' Böldogságos Szűz M A R I A megh-úyítani szokott azon az éyjen,
a' mely Karáczon havának 24. és 25. napja-közdött esik: ugyan azon 1582.
elzöldönben, melyben a' Gregoriánom Kalendárium ki-hirdetett, idejét
megh-tartotta, és annak-utánna mindenkor megh-zöldült, virágzott, és
termett azon az eczakán, mely a' Karáczon havának 24. és 25. napja-közdött
esett az úy Kalendárium-szerént, a' mely napok megh-eggyeznek a' régi
Kalendáriumnak 14. és 15. napjával: és annak okáért ez a' czuda 10. nap-
pal későbbben lett a' XIII. Gergely Papa-által megh-úyított Kalendari-
om-után; hogy, a' mindenkor Szűz, Jsten Anyja magais jóvallótsával-
Fiáuk io-kedvéből a' Romai Papát Krisztusnak e' földön hely-tartóját ol-
talmazná, és annak méltóságát helybe-hadna. Ha azért, az úy Gregoriá-
nom Kalendárium ért Jsten és egek állanak, ki fogh ellene-
tufakodni? Kinek nem tézzen az eleget?

ki fogh mást azon kívül
kivánni.

Purgá-

Purgátiok, és más orvosságok be-vételéről.

I. Szükségben akár mely orvosságot be-vehetni, akár mint légyen az égh rendeltetve. Nagy Szükség-ki-vül pedig, hasznos igenis orvosság be- vételre az égnekekdes rendelése- szerént időt választani.

II. Felette melegidőben, avagy nagy hidegben, távoztatni kell az orvosság-be- vételt.

III. Purgáló avagy tisztító orvosságok leg jobban akkor vétetnek be mikor az hóld vízi jegyekben vagyon, úgy mint: ♀, ♀, ♀: de főképpen az ♀, és ♀; és bizonyátra az ♀ a' purgáló electuariom: az ♀, pilulák: az ♀ italok.

IV. Mikor az hóld ♀, ♀, ♀, vagyon, orvossággal élni nem jó, a' mely csak szintén alá purgál: mért az hóld azokban a' jegyekben lévén, könnyen az orvosság fel- emeltetik. A' mely okból azokon a' napokon alkalmasabban vétetnek orvosságok- bé, a' mellyek okadás- mozdításra rendeltettek.

V. A' purgáló orvosság, a' ki akkor vétetett- bé, mikor az hóld állandó jegyekben vagyon, ammint az ♀, ♀, ♀, ♀, igen kevesfet munkálkodik: ha szintén jóval több vétetett volna is bé. Ammint mikor a' Kalendáriomban ez a' jegy rétetett: ♀ 2.

VI. Téli időben alkalmasabban alá-üző orvosságok vétetnek- bé, nyárban pedig okadásra valok.

VII. A' mely nap az hóld az ♀, vagyon, és a' Kalendáriom- ban ez a' jegy vagyon írva: ♀ 2. akkor a' sárga sárt vagy Cholera' hasznos purgálni.

Az hóld az ♀ avagy ♀, és egy ezek közül a' jegyek közül féléven ♀♂ ♀☉: egészséges ki-üresíteni a' torhát, és nyálat. Ismét az hóld az ♀ avagy ♀ lévén és hozzá-adván ezt a' jegyet ♀♀ bizadalmason purgáld a' cholera't avagy Sárga biliát. Vgyan azon jegyben maradván az hóld ♀, és fel- jegyezvén a' Kalendáriomban ezt a' jegyet, ♀ 2. tudgyad alkalmas időnek lenni a' melancholia vagy fekete bilis ki-üresítésére.

VIII. Mikor az hóld az ♀, ♀, ♀, vagyon hasznosan vétetnek- bé az erősítő orvosságok.

IX. Mikor az hóld az ♀, ♀, ♀, vagyon, illik emesztő orvosságokkal élni: tudni illik a' mellyek meg főzik a' nedveséget, el- kezítik embernek gyomrát, és el- rendelik annak ki-adására.

X. Utóliyra akár mely hólnapban vehetni- bé akár mely purgáló italt bizadalmason, mikor az hóld az ♀, ♀, ♀, ♀, vagyon, ha hozzá- adatik e' jegyek- közülegy: ♀ 2. ♀☉ ♀♀ * 2. * ☉ * ♀.

Némelly

24
Nemelly fel-jegyzések az eer vágás-felől.

I. **S**énki könnyen 14. avagy 15. esztendő-előtt születése-után ne vá-
gasson eret: ammint sénki a' ki 70. esztendőt ért: hanem ha ki-
váltkeppen-valor erőt érzene magában, 's tudós, és eszes Orvos-
nak tanárságból azt czelekedné. Ezekben az időkben, a' kíknek
ér-vágásra vagyon szükségek, vagy azért, hogy testeknek állapotya magá-
val úgy hozta, avagy az esztendő-béli ér-vágáshoz valaki hozzá szokott,
arra tavaszi időt kell választani, és az őst, tiszta napot, a' mely felette hi-
degis ne légyen, a' mint nemis igen meleg, hanem mértékletes: hanemha
a' szükség-miatt külömben kellene lenni, a' mely semmi törvént nem tud.

I I. A' szükségben, és betegség-miatt, mely a' meg-reklesztés, bév-
ség, avagy a' vérnek rothadásából vérszen eredetet, eret vágathatni akár mi
időben esztendő-által, napon, és órában.

I I I. A' ki erőtlenebb gyomó-ral bír, és sokáig betegségben feküv,
's testében őszve-szoritást érez, könnyen vért ne boczásson. Minden vér-
boczátságban reá kell vigyázni, ha a' testben a' vér béven vagyone, és ha
vagyone annyi erő emberben, hogy el-szenvedhesse ki boczátságát nagyobb
ártalmának felelmenélkül.

I V. Vigyázni kell arrais, né felettebb sok vér boczátságok ki:
azokáért ha a' vér feketének látjik és temérdeknek, mind addig kell ki bo-
czátani, valamig nem jó gyenge, és tiszta vér: és akkor mentől hamarabb
meg kell állatni. De itt is tudós Orvosnak jelen volta szükséges.

V. A' vér boczátság-után nem kell magát alomnak boczátni: az étel-
ben, és italban mértékletesség tartásék: 's nemis jó három vagy négy nap-
alatt a' testet erős munkával fárasztani.

Mikor jó eret vágatni.

Iól-lehet hogy a' Kalendárium foltában az égi jegyeknek fel tetelével
vadnak bizonyos megh-jegyzett napok, melyeken a' csillagoknak
szerenczés rendi-szerént az ér bizodalmafön meg-vágattathatik, mind
az által mivel hogy külömb-külobmb-félék az emberi testnek belső álla-
pata, mind az időhöz képest, 's mind a' Complexio-szerént: azokáért nem
mindennek, minden idő az ér-vágásra alkalmas. Szükség tehát, hogy
nagyobb értelemre világosabban az ér-vágás idejéről valamit szölylyak a'
tudós mind Astronomusoknak, 's mind Orvos Doctoroknak itéleti szerént.

I. Az úy hóldtól fogva az hónap első negyedéig az iffiaczkaknak
ér-vágásra,

ér-vágásra alkalmas idő, ugy mint 14. esztendő-től-fogva 25. esztendő-skorig, és ezek vérrel bévelkedő természetűek. Az hó első-negyedétől fogva hóld-től-téig az iffiak, és a' kik férfivi esztendőkhöz közelgetnek, tudni illik, 25 esztendő-től-fogva 40 esztendő-s kőrig, és ezek Cholerikusok vagy haragosok. Az hóld idő-től-fogva való idő az harmadik negyedig azoknak való, a' kik vénségre hanyatlanak, az az 40 esztendő-től-fogva 55. avagy 60 : ezek a' kik természetek szerént melancholikusok. Végeére az utolsó negyed azokhoz illik, a' kikben torhás nedveség bévelkedik, a' kik el érték a' jó vénséget, ugy mint 60 esztendő-től-fogva a' 70. a' mely-után nem könnyen kell eret-váogatni, a' mint meg vágyon fellyül mondva : hanem a' vért meg kell tartani mint természetnek nagy orvofságát.

II. A' vérrel bévelkedőknek hasznos eret váogatni, akár mely iegyen légyen az hóld csak ne légyen az és .

A' Cholerikusoknak vagy haragosoknak használ a' vizes iegy, ugy mint:

 A' Melancholikusoknak vagy szomorúaknak illendők az egés iegyek, az az és , nem az .

A' torhás -nedveséknek használnak a' tűzes iegyek, ugy mint és , az pedig nem.

III. Nem kell azon a' tagon eret váogatni, a' mely előtte-iár az az égi iegy, melyben,akkori időben vágyon az hóld. Mely tagoknak pedig kinek kinek melyik égi iegy légyen előtte-iáróia meg-mutatya az a' végre hátra fel-téteert kép,és mely égi iegyen légyen minden nap az hóld, meg-mutatya az hóldnak naponként fel-iegyzett iarása.

IV. Tavaszfízal és nyári időben az ér iób-felől vágassék-meg: őszszel pedig és télben, bal-felől: ugy mint karokon, kezeken.és lábon, &c.

Mit kell itélni a' ki-boczázott vérről ?

- I. A' szép piros vér, ha kevés viz fellyül-állya, egefséget ielént.
- II. A' Sűrű,és temédek vér,melley-béli betegséget iegyz.
- III. A' kék színű vér a' lépnek rozsz állapotját iegyzi.
- IV. A' sárga vér tuddó fogyatkozást mutat.
- V. A' kemény és fekete vér nagy felelémnek iele.
- VI. A' fok vizzel elegyítettett vér szomoru betegséget iövendöl, ugy mint negyed-napi hid-g-lelést, &c.
- VII. A' vér, a' melly alatta, és felette való vízben lábbog, vizi-betegséggel fenyeget.
- VIII. A' veres vér fekete circulaállal,jelent fő-béli betegséget.

D

A' Kóp-

NB. Litt. BO:
denotat bo-
num:
MA: malum:
ME: Medio-
cre.

NB. Litt. BO:
Jó.
MA: nem jó.
ME: Közép-
rend.

A köppölyözésről.

I. **A** Mellyek az ér-vágásról vadnak mondva, azokat az köppölyözésről is érthetni.

II. A köppölyözés használ azoknak az embereknek, a kik nedveséggel bévelkednek, és nem szenvedhetik az ér-vagást: minéműek az iffiak, vének, és-erőtlenek: avagy a kiknek nem hasznos annyiszor eret-vágatni, menyiszor különbben szükséges volna. Használ azoknak is a köppölyözés, a kik hofszu ideig valo izem-folyást, vagy fő-fájást, avagy torok-gyékmiatt szenvednek: amint azok is, a kiknek mellyek és hátok rozszúl vagon.

Használ a köppölyözés sok más testi nyavalyák-ellenis, a mellyektől eszes és tudós Orvosnak kell itéletet tenni.

III. Jó köppölyözni, mikor az hold a ♋, ♌, ♍, ♎, ♏, és ♐ vagon de nem az ♑, avagy ♒.

IV. Nem könnyen köppölyöztessen ember azokban a napokban, mellyekben a Kalendáriomban egy e' iegyek-közül fel-réve találatik. ♄, ♃, ♀, ♁, ♂, ♁, ♂, ♁, ♂, ♁.

A fordésről.

I. **A** Zok, a kik természet-szerént nádhákok, és a kik fluxusokat szenvednek, ammint a kik szem, fő, és fog-fáiólok is: és a kik nehéz és szokatlan

27.
főokatlan meleget avagy hideget szenvedtek, a' földöt el-távoztassák: 1. Reá kell vigyázni ne vagy igen meleg, avagy hideg légyen a' föld.

3. A' földben nem jó innya: mert az olyan ital ártalmas a' májnak és főnek. 4. Távoztatni kell, hogy mindgyárt a' föld-után embernek teste meg ne hidegülydön, mert az olyan meg-hidegülés árt az agyvelőnek, czontoknak, czont-velőnek, hátnak, és okot ad görcczre, 's hideg-lelésre. 5. A' földésre alkalmas napok azok, mellyekben az hől az , , , , tartja: isméga' mely napokon a' Kalendariumban egy e' jegyek között , , fel-téve találhatik: , . 6. A' mellynapokban az hől az , ; vagyon, nem iovalloma' földést, mert akkor bé vadnak rekedve az embernek testében valo veréjtek lyukak, vagy pórusok. Ismét mikor a' Kalendariumban találhatik egy e' jegyek között: , .

A' Szántásvetésről.

1. A' Z úy hőlnek harmadik, avagy negyedik napjától-fogva, 20. napfeléig, akár melly magot ió földbe vetni. 2. A' száraz földbe, avagy ha a' mag valamivel szárazb vólna, hől-töltére kell vetni, és ha az , avagy , vagyon. 3. Ha a' föld nedves, avagy a' mag nedvesebb, hől-fortára kell vetni és mikor az , avagy , vagyon. 4. Ha a' föld közép rendű állapotban vagyon, azaz, sem nem száraz, sem nem nedves, és a' mag is hasonló, akkor vettessék-el, mikor az hől az , múlat. 5. Közönségesen szólván, vethetni akkor, mikor az hől valamelyikben e' jegyek között vagyon: , , , , avagy az , , , , főképpen mikor együtt a' Kalendariumban ez a' jegy is találhatik: avagy ez . 6. Az hől fogyatkozásakor semmi ne vettessék. 7. A' termő fák, és szőlő veszők lég ióbban ültetretnek elsőben, mikor az hől az , vagyon, másodsor midőn az , vagyon avagy az , , és ióbb leszzen mikor a' Kalendariumbanis ez a' jegy : : találhatik. 8. A' termő fákna' bé-óltása, és irtása az hől-fortára ió 's hasznos, és az léven. Az hől-fortára pedig soha nem kell termő fák ültetni. 9. A' mezők, és keretek műveltesenek, mikor az hől az , avagy , vagyon, az útság-tól-fogva hől-töltéig. 10. A' szőlő meg-kapálni hasznos, mikor az hől az , , avagy , vagyon. 11. Mezőt ganéiozni hől-fortára kell, a' ki sok magot kévan.

12. Épültre valo fák akkor vágassanak, mikor az hől az , , vagy , vagyon: főképpen mikor a' Kalendariumban ez a' jegy találhatik : : :

28.
ban az úy hóldnak napján , avagy a' napon , mikor az úy hóld az esztendőnek leg rövidebb napjára esik. Külömben vágattathatnak olyan fák Szent András havának 22. napjától-fogva Boldog Asszony havának 22. napjáig, az úy hóldtól-fogva hóld-töltéig. Itélikis nemelleyek , hogy olyan fák nem haszontalanúl vágattathatnak az hóldnak egész harmadik negyedén, az az, az úy hóld-után valo 15 naptól-fogva, 22. napig. Es a' nyári Solstitium , avagy a' nap meg-tér ése-után , avagy az esztendőnek leg-hofszább napja-után , Boldog Asszony havának első napjáig.

XIII. Tűzre valo fát, avagy akár minemű mást, melyet hogy hamar meg-nőjön kívánsz, vágni kell hóld-töltére, és pedig az első negyedben.

*** **
A' nap és hóld fogyatkozásáról ez jelen valo esztendőben.

Ebben az esztendőben négy fogyatkozás léssen : Kettő a' napban , és kettő az hóldban.

A' nap első fogyatkozása Szent Jván havának első napján léssen, reggel 4. óraker, 3. minútker, nap-kelet-előtt: mikor a' nap és az hóld a' kettős jegynek 10. graditsában megh-eggyez. Mi tőlünk nem látatnak, hanem azoktól, a' kik nap-keletre laknak , a' kik közül vadnak azok, a' mellyek azokat az szigeteket lakják, a' kiknek neve Philippinæ , és közel-valo népek.

A' második , mely az hóldban léssen , azon Szent Jván havának 15. napján léssen 11. óraker, 12. minut.dél-előtt. De mi ez is nem fogjuk látni.

A' harmadik megint az hóldban léssen Sz. András havának 10. napján , 2. óraker, 10. minut.dél-előtt. A' mely ez is nekünk láthatatlan léssen.

Léssen a' negyedik ismég ugyan a' napban 25. napján Szent András havának 0. or. 21. minut.dél-előtt a' lövő jegynek 2. graditsában. E' sem léssen nekünk látható, hanem azoknak mutattya. megh magát, a' kik az Æquinoctialis lineán-túl laknak , a' nap-keleti tengernek szigetiben : a' minéműek azok, a' kiket hinak, *de los Tubarones, de los Mongos*. A' két hóldban valo meg-mondott fogyatkozások olly kicszinek léssen, főképpen a' második, hogy alig fog a' földtől valami tapasztalható setéséget az hóld szenedni. Az okáért talám találatnak is némelly Astrenomusok , a' kik ez esztendei Kalendáriumjokban a' megh-mondott hóldban valo két fogyatkozást nemis írják-bé, tudni illik a' mellyeket ők avagy igen kicszinek avagy semminek éppen alítani főgnak. Mivel hogy pedig mind ezek a' fogyatkozások-közül egyetis mi nem szemlélhetünk-megh, több szóval itt azok-felől nem szükséges idő tölteni.

PRO.

PROGNOSTICON CONIECTURALE ASTROLOGICVM,

Az az:

Meg-magyarázása azoknak, mellyeket az égnek, és égi jegyeknek állásából a' levegő-égnek, s időknek változásáról, és azok-felől, mellyek ezektől függenek, természet-szerént valo vélekedésből ember idővendölhet KRISTUS

URUNK Születése-után való

M. DC. L V I I I.

ÉSZTENDŐRE,

Mellyek a' tudós, és nevezetes Mathematicusnak

ARGOLVS ANDRASNAK

Az égi jegyek folyásinak Calculatióhól fel-találtattak, és ki-bozattat-sak a' Nagy-Szombati Acemiában való Astrophilus-által, azon Nagy-Szombat Városának, és más Környül-való helyek Pólusának 48. grádus 27. minúta magósága-szerént.

NYOMTATTA NAGY-SZOMBATBAN

Az Academiai börtükkel Schneckenhaus Menyhárt Wenceszlo.

Egek járásának tudományához tartozó velekedő iövendő dolgoknak jele az égi természet-szerént- való influent: ákról KRISTVS Urunk születése-után- való M. DC. LVIII. esztendőre.

A' Télről.

Z el- múlt 1657. esztendéi Karácson havának 2. napja kezdette a' telet, 7. or. 48. min. 50. sec. e. e. a' mely az egész esztendőnek leg rövidebb napja volt, mikor a' nap az hideg, és föld- természetű egybe lépett: A' menyire a' czillagi rendből észbe- vehettyük, ez a' tél, kezdete- fele nap- fényvel- is valaményire engedelmes léfzen: Böjt- elő- tájba mind- az- által meg- élcsedik hideggel: és inkább száraz- időket, hogy sem nedvest ígir. De az esztendőnek telét nyilvánban ki- iententik 'az hóidnak' változási, a' mellyek alább hólnapon- ként világosban meg- magyaráztatnak.

JANUARIUS, Böldog Afzszony hava.

EZ az esztendő (melyben a' Kegyetmes Isten mindeneknek mind lelki s' mind testi szerencz és meg- maradási engedgyen) mindgyárt elején hóval láttatik fenyekezni.

Az első új hóid ez esztendőben léfzen Böldog Afzszony havának 3. napsján, 10. or. 5. min. e. u.; és ez az új hóid Böjt- elő- úrságának mondatik az régi' vers szerént:

In quo finitur, Mensi Iunatio datur.

Ez az úrság hideg és havas szeleket iövendöl mind eppen.

Az első negyed léfzen ez úrságnak 11. napsján 2. or. 27. min. e. u. A' szelek meg- búsnak, és hóval fúrnak reánk. Mind- az- által 17. tájba meg- enged a' szellő a' napnak jó kedvéből. De ismég 18. és 19. óra hanyatlak az ég.

Teljes világát mutatya- meg nekünk az böid ez ielen- való hólnap: 19. napsján, 11. or. 50' min. e. e. iövendöl kevesse lágyabb időt; de mind- az- által 23. és 24. tájba leg- ottan homályos levegő eget, és óra haylandót.

Volsó negyede az hónak léfzen 26. napsján ennek az hólnapnak 10. or. 23. m. e. e. Hoz alhatatlan időt; kezdere- felé kevesse fel- háborodott az- után 27. és 28. tájba kevesse tisztábbat: de mégis az hólnapot ez ak nem hóval fesezi- bé.

FEBRUARIUS, Böjt elő hava.

Martialis úrságot ad nekünk 2. napja Böjt- előnek, 11. or. 56. m. e. e. Fris, és tiszta szellős iövendöl, 8. felé havas, 9. tájba fagyos.

Az

21
Az hónap első negyedéljén e jelen-valónak 10. nap: 8. or. 14. m. e. e. kezdetkor hideg, a' melly az után valamivel alább hagyja, és hóval s esővel elegyes idő-helyébe: Kiváltképpen 14. tájba kemény szellő, 16. hó.

Teljes világgal fel-ékesítve láttatik az hold ez jelen-valónak 18. napján. 1. or. 2. min. e. e. Eleje-felé lágyabb szellő, az-után kevesse nedves, és havas: 23. és 24. tájba tisztább dévrel.

Az utolsó negyed következik ennek 25. napján 1. or. 4. min. e. e. A szelek világosítják a' levegő-éget. 26. engedelmesebb idő: az hólnapnak végo-felé hó következik.

MARTIVS, Böjt-más hava.

Szent György havának újsága esik 4. napján Böjt-más havának 3. or. 41. min. e. e. Kezdetén gyenge, és nedves szellő: 6. felé keményebb. 8. tájba a' szelek hóval fenyegetnek.

Első negyed idő ennek 12. nap: 8. or. 7. min. e. e. Eleien az ég valamenyire világosít, 14. felé bé-felhők, és nedvesít: végo-felé az hideg szelek levegő-éget világosítanak.

Történek a' hold-tölte ez jelen-valónak 19. nap: 11. or. 32. m. e. e. Eleje-felé tisztább napok: 21. 22. és 23. felé engedelmesebb, és nedves: 24. s' 25. tájba kevesse hidegebb.

Az hónap utolsó negyede esik ennek 26. nap: 3. or. 30. min. e. e. Elsőbbben keményebb szél: 27. 28. 29. tájba mértokletesebb levegő ég. Az utolsó nap mutatya-meg Aprilist jelen lenni kemény és albatatlanságával.

A° Tavaszról.

Mikor az arany szept színbe öltözött nap-fénye kegyes tekintettel közlebb minket köszönt, és a' tavaszi jegybe lépik, a' gyönyörűséges tavasznak kezdetét nekünk hirté-adgya, melly ez esztendőben lészén Böjt-más havának 20. nap: 8. or. 14. min. és 50. sec. e. e. azaz, a' mikor a' nap egyenlő az éyhez. Az ég biztat minket valamenyire mértokletes tavaszszal. Aprilis elsőbbben szokása-szerént valamenyire megáttalkodik középe-felé meg-engeszteltetik. De következnek elég hév esők, mellyek mind-az-által az 2. mostani időben való hatalma-miatt nem felette kedvetlenek lésznek; hanem hogy látsanak kevesse féltelmések az áradások az ez idei hamar történendő hó-olvadásá miatt az hegyekben, mellyre azom 2. az meleg jegyével látsik okot adandani.

APRI-

39
A P R I L I S,

Szent György hava.

A' *Majális* újság járul-elő 2. nap: Szent György havának 7. or. 52. min. e. u. Elején hoz-magával nedves időe 3. és 4. tájba a' szárazság, és hideg öregbedik 7. lágyabb idő. 8. alhatatlan, nedves szél. 9. tisztább.

Az hónap első negyede idő az-után e' ielen valónak 10. nap. 0. or. 15. m. e. e. Elsőben az ég háboru szélkel, és hóra hajol. 12. és 13. tájba az hideg szellő meg marad. 14. felé szelgyebb szellő. 16. hideg szelek.

Az holdteljeségét mutatya-meg nekünk ennek 17. nap. 4. or. 49. m. e. u. Hoz nedves szeleket. 19. nap-tájba homályos idő, de mértékletes. A' nap az el közelgető Hűsüvőnek kedvezni akarna, de a' szelek ellene állanak, a' melyek 23. tájba meg-erősödnek.

Az hónap utolsó negyede következik ennek 24. nap. 1. or. 36. min. e. e. Kezdeté-felé háború és 26. és 27. felé gyengébb szélű, és kellemetes 28. elsőre haylando szellő. Szent György hava végezi szokott szellőjével, az az, alhatatlannal, szeleffel, nedvessé, és kevesé hideggel. Tűnkösdnek első napja mértékletesb lézzen.

M A I V S,

Pünkösöd hava.

A' Szent Iván újsága történi Pünkösödnek 2. nap. 0. or. 37. min. e. u. kö-első felelmével. 4. nap-tájba idő-helyebe nedves szél: 5. kevesé szárazb. 6. A' levegő-ég meg-habóródik: 7. 8. 9. tájba következik első keményebb idővel, és talám kö-elsővel.

Az hónap első negyede lézzen 10. nap. ennek 0. or. 22. min. e. u. kezdetén kemény szellő. 11. tájba meny-dörgések. 12. hévség. 13. és 14. tisztaság reménsége. 15. 16. könnyű szelek.

Hold-töltelezzen ennek 17. nap. 3. or. 51. m. e. u. Elején hévség és talám meny-dörgések 18. és 20. első. 19. tisztább. 21. 22. 23. Pünkösöd napok. Utolsó negyede lézzen az hónap ez ielen valónak 24. nap. 0. or. 17. min. e. e. Kezdetén nedvesebb idő. 26. és 27. tájba a' levegő-ég szélvészre habóródik. 28. és 29. háboru, és erős ég szelekkel.

J U N I U S,

Szent Jván hava

Az új hold, mely a' közbe-vettetett hó, vagy Embolusmalis esik 1. nap. Szent Iván havának a' napnak mi tőlünk láthatatlan fogyatkozásával. kezdeté-kor elsővel. fergeteggel fenyeget. 3. nap tisztul az ég. 4. hevít. 5. 6. meleg napok, de alig esőnélkül, és a' 7. mértékletes.

Az első negyede ez hónap esik ennek 8. nap. 8. or. 42. min. e. u. Eleimén lágyabb

lgyabb szellő 10. és 11. szélvészit készit 13. és 14. az hévség meg-erősödik.
 A' köz-be-vetteit hő-tölte esik ennek 15. nap. 11. or. 12. min. e. e. az
 hőldnak nekünk láthatatlan fogyatkozásával. Meg-tölte-kor levegő-ég há-
 borodik, mely helyett fergeteges Zapor-efő, és talám kö-efő. 20. szeligyebb.
 A' köz bonak utolsó negyede lesz ennek 22. nap. 3. or. 0. min. e. u.
 kezd szélvészszel fenyegetni: Sőt ez az egész negyed szélvész-alá-vettekik.
 Sz. lakab ny bölgya lesz ennek 30. nap. 6. or. 2. m. e. u. széllel kezd.

A' Nyárról.

Minek-utánna a' Nap úttyanak utolsó magoságába lépett, és az
 égi czillagzatba bé avartatott, s' nekünk világos sugárral az
 egész esztendőnek leg-hosszabb napját elő-hozta, nyár-kezderét
 nekünk meg-ielenté, ugy mint Szent Iván hav: 21. nap. 11. or. 34. minut.
 50. sec. e. e. Eleje-felé esőket, azután szárasb-idoket ígr.

JULIUS, Szent Jakab hava.

Szent lakab 1. napja tisztá 2. köld-efő. 3. hevű, ammint az 4. és 5.
 6. a' szél időt mértékel. 7. kö-efő következik.
 Az első-negyed lesz ennek 8. nap. 3. or. 3. min. e. e. háboru idő 10.
 világosul. 11. és 12. ismég meny-dörgés kö-efővel. 13. csendesebb.
 Hőld-tölte lesz ennek 14. nap. 7. or. 14. min. e. u. Hévség elején. 16.
 első következik. 19. és 20. mereteletes szellő. 21. hévség.
 Leszen az utolsó negyed ennek 22. nap. 7. or. 1. min. e. e. Hévséget jó-
 vendől. 23. és 24. felé Zapor-efők, és szélvész. 25. és 26. mereteletesb. 27. en-
 gedelmes első 28. és 29. háboru.
 Kis Afzszony hava úrsága kezdődik 30. nap. Szent lakab hav: 6. or.
 38. min. e. e. Elsőbben engedelmesebb idő. 30. hévség.

AVGVSTVS, Kis Afzszonyhava.

Augustusnak 1. és 2. nap. kedves idő. 3. tisztá. 4. és 5. szél de kellemetes
 Első negyed lesz ennek 6. nap. 8. or. 4. min. e. e. Kezd hevüteni. 8.
 tisztá. 9. 10. nagyobb meleg. 11. engedelmeseb szellő. 12. szélvész félelme.
 Telik meg az hőld ennek 13. nap. 5. or. 51. min. e. e. kezdete-tájba
 háborút, és kö-efőt igyekezik hozni. 16. 18. 19. több idő.
 Leszen az utolsó negyed ez ielen valo 20. nap. 10. or. 46. min. e. u.
 Elején szelek: 22. és 23. felé első, vagy kö-efő. 26. 27. öregbűl az. hévség ég
 tisztasága-kor.
 Szent Mihály úrságat Kis Afzszonynek 28. nap hozza 6. or. 0. min.
 e. u. Első dolgus az, hogy mindgyárt szélvészszel fenyekegyek s' kö-efővel.
 31. felé első széllel.

SEPTEMBER, Szent Mihály hava.

Szent Mihály ad mértékletes időt. 3. frisszello. Első negyede az hó-
nak lesz ennek 4. nap. 2. or. 6. min. e. u. Eleje-felég-háborodása. 8. 9. 10.
felőtisztább, és czendesebb.

Höld. tölte ebben 11. nap. esk 5. or. 16. m. e. u. Elsöbben tisztá az ég.
14. 15. nyughatatlan. és ősz idővendő idő 17. 18. szelek.

Az utolsó negyed lesz ennek 19. nap. 7. or. 39. min. e. u. kezdetén
háboru, és fergeteges idő mutatja magát 24. 25. és 26. az szelek fuására ég
tisztul.

Mind Szent újsága esk 27. nap. Szent Mihálynak 4. or. 30. min. e. e.
Kézdi tisztá idővel, a' mely kevesse hideg lesz hó-harmattal. 30. felé ködök.

Autumnus, 10. Ősz.

AZ ősz fok-féle gyönyörűséges gyümölcszöknek külömb-külobmb
nemével fel-ékesítetven kezdi magát mütogatni a' mostan el-múlt
Szent Mihálynak 23. nap. 2. or. 28. min. 50. sec. e. e. Mikor a' nap az
égi egyet meg-érte, és a' napot igaz mértékkel éyiehez egyenlőé
rette. Igen fogad eleje-felé tisztá időt: az-után néha elsővel tiszt, de a' mely
a' szüretben nem téfszen akadált. De ki ki hó mápi-közül ötet ióbban meg-
magyarázza.

OCTOBER, Mind-Szent hava.

Mind Szent első napjai tisztáknak látsanak. Az hó első negyede
Oktobernek 3. nap. telik-bé 9. or. 0. min. e. u. Elsöbben szelet idővendől 4. nap
első. 5. és 6. felé szelek tisztá idővel. 7. köd. 8. 9. 10. czendes napok.

Telik-még az föld ennek 11. nap. 8. or. 28. min. Tisztá szép ég, de
kevesse hideg 3. nap-alatt. 15. nedves. 16. 17. 18. szelek.

Lész en az utolsa hó-negyed ennek 19. nap: 1. or. 40. min. e. u. kezdetén
a' levegő-égnek fel-háborodása. 21. czendesb. 22. 23. ismég háborodás elsővel.
24. 25. engedelmesh.

Szent András újsága lesz en 26. nap: Mind Szentnek 2. or. 24. min. e. u.
Elejéi foglallyák a' szelek 27. 28. 29. 30. köd, első, avagy talávs kö. első. 30. szeles.

NOVEMBER, Szent András hava.

Az első hideg nap, naha nem szél nélkül. Első negyed követi 2.
nap. Szent Andrásnak 6. or. 26. min. e. e. Elsöbben hóval fenyeget. 3. szél. 4.
és 5. czendes idő. 6. 7. tisztul. 8. 9. hideg, és nedves idő.

Höld. tölte lesz ennek 10. nap 1. or. 10. min. e. e. az földnek mi töllánk
láthatatlan foggarkozásával. Elején tisztá 12. 13. vszágos napok. 14. ködös
hó-harmattal. 15. 16. hideg. 17. tisztá.
Ennek

Ennek 18. napjára esik az utolsó negyed. 2. or. 22. min. e. e. 18. 19.
20. tart az hideg. 21. 22. szelek észovel. 24. hó.

A Karácsoni úrság esik 25. nap. Szent Andrásnak 0. or. 21. min. e. e.
nekünk láthatatlan nap-fogyatkozásával, Kezdtiszta éggel. 28. felé ködös, és
haboru. 29. esős. 30. fel-háborodott idő.

DECEMBER, Karácson hava.

Az hó első negyede leszen 1. nap. Karácsonnak 7. or. 15. min. e. u.
Hoz elején havat. 2. tisztá. 3. engedelmes idő. 4. világos. 5. haboru. 6. 7.
tisztulismég. 8. ködös.

Telik az hold ennek 9. nap. 7. or. 54. min. e. u. Elsőbbben nedves sze-
lek. 11. ködös, és haboru 4. nap. alatt. 15. és 16. kevéssé szárazb, de széllel.

Utolsó negyedet hoz ennek 17. nap. 5. or. 14. min. e. u. Kezdetén szelek
uralkodnak. 19. 20. 21. felé hó. 22. A szelek tisztának. 23. hideget hóval
fűnek.

Boldog Aszfzony úrsága a következőzendő esztendőre idő. elő 24. nap. Ka-
rácsonnak 10 or. 25. min. e. e. Elején reá-állanak, és meg-maraádnak a szelek
26. 27. hó. 28. szél. 29. 30. keményb szelek.

Az hónap első negyede utolsó napjára esik Karácsonnak 11. or. 36. m. e. e.
Végezi az esztendőt hideg szelekkel.

Ez esztendőnek bőségeről.

MEnyire az eddig fel-iegzett égnek állapottyábdól eszbe-vehetni, az
égi jegyek biztatnak bennünket meg-lehető bőv esztendővel min-
den-némű veteményben, és gyümölczben. Mert a' búzának, és ga-
bonának, szőlőnek, és minden-féle gyümölczi veteménynek, gyümölczöknek
'e kerti ültetéseknek olly idő fog szolgálni, melly azoknak inkább használyon,
hogy sem ártson. Mert elsőbben Szent György hava a' mezőket: bőséges
nedveségben meg-tartya, és noha Pünkösöd néha kevéssé hidegőbb lézzenis,
de mind-az-által nem felette-felb az ártalmas hó-harmat, melly a' gyenge ül-
tetéseknek ártalmára lenne. Es mivel-hogy csak nem az egész Szent Iván
havában a' ♀ czillagzás az égi rák-iegyen jár: nekünk elégséges esőt ígir:
ugy annyira hogy minden kétség nélkül remélhetünk bővelkedő aratást,
és szüretet: a' régiek szám-tartála-szerént:

Pünkösöd kevés hűvösége, és Szent Iván nedvesége

Gyakrabban czür, s' kád teljessége.

Es valamint a' nyár kedvezni fog aratónak, úgy az őszis szőlő-szedőinek,
Hogy ha mijs bűneinkről való könyv-húllatásinknak harmatnyát, és az lste-

36
ni szeretetnek lángozo buzgóságát hozzá-adangyuk , kétségnélkül fokkal nagyobb rémenségünk lehet a' bőv esztendőről.

A' betegsegekről.

A Sok próbák-miatt tudós vén Hippocrates in aureis suis Aphorismis lib. 3. Aphor. 1. írja hogy leg gyakrabban az időknek változái adnak okat betegségre. Mutationes temporum potissimum pariunt morbos; és Aphor. 2. A' természetek-közül igaz hogy némellyek nyári időben, némellyek pedig télben iól, és rosizúli vadnak. és Aphor. 3. A' betegségek némellyekre nézve nagyobb vagy kevésb erőt vésznek, és némelly esztendők az időre nézve, helyekre, 's eledel nemére. Azokáért közönségesen érvén minden-féle nyavalyáról, valamit hihetőt iövendőlni az égi jegyeknek forgásából feletre nehéznek, sőt inkább csak nem lahéretlen dológnak is látni: holott olly fok, és külömb-külob-m-féle dolgok találtnak, mellyek a' testnek el-változására az égi jegyek influentiát-kívüli szolgáltnak. Hátra-hagyván mind-az-által az részszerejt való változásra néző dolgokat, a' miez jegyeknek influentiáit illeti, látnak azok tsre kelvé oldal fájással, öklelettel, fő-nehésségekkel, belső-részek meg-rekedésével fenyegetni: és tavasz-felé mind azoknak a' nyavalyáknak meg-öregbedésével, mellyek a' le-szállásból vésznek eredetet. Nyárban, mert az elég száraz, 's a' telis száraz volt, és a' tavasz meg-lehető nedves forró-betegségtől féltelmes, és Kóluka, 's szem-fájástól. Az ősz pedig nem csak fő nehézségeket, hanem tartós hideg-lelésket is igyekezik rámafzítani. Hogy ha pedig a' mirigy halális réánk-jő, vegyük az hatalmas Istentől aztis mint kedves ayándékat: mellyet Szent David Kyrályis inkább választott, hogy sem éhséget, avagy hadat: itélvén ióbnak lenni az Vr kezében esni (mert az ökönyörülete fok) hogy sem az emberek kezébe 2. Reg. c. 24. Külömben inkább egésségesnek, hogy sem betegség-szerzőnek remelhetjük ezt az esztendőt: mert inkább hajol melegre, hogy sem nedveslégre: Hippocrates-szerént pedig lib. 3. Aphor. 15. Ex anni constitutionibus, siccitates imbris sunt salubriores, & minus mortiferæ.

Az Hadakról.

V Adnak a' kik írják; hogy ha valaki által-latni kévánnya, lészneké bizonyos esztendőben a' Fejedelmek-között hadak, meg kell nyitni a' gallest (ez tölgyfán termő czomós, és ránczos gyümölcs) és hogy ha abban légy találtnak, iele következő hadnak. Mincha ugyanis a' légy feletre hadakozó élő-állat volna, azért hogy mind az embereket, 's mind más élő-állatokat bolygatni szokta. Tarcza dólját efféle bódulás. Méltatlanság, 's gyalázat légyen moodani, hogy a' Kyrályoknak, és Fejedelmeknek 's a' legyeknek el-annyira eggyezze természetek, hogy ezeket egyenlő belső izgatástól,

izgatástól, és erőszaktól, egyenlő egek influxusától ragattatni, s' Kén-
zeritenni mondgyuk. Azt tarrani láttatnak bizonyárra azok az Aitro-
lógusok (ha mind az-által e' névre méltók, és nem inkább hászontala-
nút czalogató idővendőlők) mellyek még a' Fejedelmek, és Tanaczadóknak
gondolatnyokatis, és végezéseket még előzni, és sokkal az előtt, minek előtte
azok elméj. kbe ütköztek volna, immar által-látni akarják: de még Istennek
el rejtett, és mélységes gondolatatit is vizsgálni, és Ki-hirdetni nem általlyák.
A' Fejedelmeknek szabad akarattyaról, és Istennek meg-engedésétől, kinek az
egész Országok törvényi kezében vadnak, és a' ki a' gonosz bölis igen iót te-
het, s' ügyis czelekedzik, függének az hadak. Azért ammint ezek femmi
képpen, nem vettek az egek hatalma alá úgy azoknak forgásából valamit
ollyant hirdetni, bizonyárra nagy bolóndság. A' Fejedelmek mivel hogy ér-
telmesek, ez ókból nem az egektől, hanem bölcz tanáczóktól, és okofságtól
igazgattatnak. Sapiens dominabitur astris.

S O K A D A L M A K ,

Felső és also Magyar Országban, és egész Erdélyben-is.

Bóldogh Afzszony havában.

K *Is Karácson napján.* Egerízegen, Chuzon,
Verbón, Ilóchen, Aszalón, Pá-án, Variban,
Szekelyhidon, Makfalván, Divinben. *Viz-
kerész napján.* Hanosfalván, Sz Györgyön, Vá-
radon, Veszprimben, Szerentsen, Karafz-án,
Nagy Arvafalván, Szentfén, Leleszt, Zilahon,
Ürögdon, Rima Szombatban, Váfarhelyen,
Magyar Baradban, Kesztelen, Tekében, Simán-
don, Boros Ienőbe, Tschiben, Kis Egerízegen
Hef. Szebenben, Köhalomban, Kis Marjába.
Reu. Sz. Pál Nitran, Terebest, Hadadban. *i. Epiop.*
Piskolton, Nagyalván, Palotsán. *Sz. Antal nap.*
Nagy Szombatban, Debetzenben, Bogdánban,
Tapoltsánban. *Sz. Pet Rom. Székj.* Szerdahelyt
2. Epiop. Podolintzon, Sarloban. *Sz. FabSeb n*
Gassan, Mosotzon, Bátorban, Egren, Örményesen,
Huzton, Fekete Ordoba. *Sz. Vincenap.* Nagy
Szombaton, Thalyán, Tinanban. *Sz. Pál fordul*
Szebenbe, Ungarat, Dioszeggen, Szólbót. Gón-
tadon, Galgozon, Banfihunyadon, Prividgyén,
S' érsénben, Vepben, Podolintzon, Bószörmény-
ben, Nagy Megyeren, Hibben, Káposztá-falván.
Karoly Eperjeste.

ban, Musinan, Sztropkon, Szombarhelyen, Kór-
menden, Modron, Maroton, Szeredbe, Eteden,
Purnakon, Libicen. *Sz. Balas nap.* Szekelyhidon,
Gyaluban, Sz. Georon, Sömkereden. *Sz. Agot. n.*
Belényesben, Bogdánban. *Sz. Dorot. n.* Karoly-
ban, Szikszon, Nagy Arvafalvan, Terstinan, Kór-
ponán, Bazinban, Majtinba, Homonrán. *S. Balint*
nap. Tasnadon, Varadon, Berzevitzen, Lofontzon,
Paporzon, Egerízegen, Vifaluba, Olgánba. *Sz. P.*
Vasárnap. Binben, Köhalomban. *úszóg. Sz. Per.*
Nagy Györben, Baifin. *Sexag.* Baában, Verébely,
Körme Pétert, Sz. Mikloft, Sarloban. *Sz. Matyas*
nap. Kerefturban, Szepsiben, Zemlinben, Zoly-
omban, Vaezon, Sz. Mártonba.

Bőjt más havában.

Hu-bagyó kedden. Kálloban, Etsedben, Beszter-
zen, Varadon. *Bőjt első peneken* Cheptegben.
Invoc. Vasárnap. Nagy-Szombatban, Sopronban,
Nagy-Vasónba, Kefmarkon, Német Baradban,
Kölzegen, Segesvárat, Barfon, Défen. *Az után*
való hétfőn. Köhalomban. *Vrána való kedden.*
Beszterczemben, Tordon, Medgyesen. *Sz. Cerg.*
nap. Szétsbe, Harasztkeréken, Sajó, Sz. Pétert, Er-
dődön, Körmenden, Ketskémén, Kolozfárat,
Sz. Grodon, Kapiban, Besprinben, Prufzibá,
Tfornán, Ezdrán, Kesziben. *Reminis.* Vasárnapon,
Körmeiben, Salloba, Sz. Mikloft, Körme Pé-

Bőjt elő havában.
Gyertya szentőlő Bóldog Afzszony nap. Gyatma-
tón, Szahmar, Némctiben, Pápan, Nagy Mihaly,

tert, kezdő Várfelhely, Illyefalván, Tartsán, Nagy Senken. *Sz. Benedek nap.* Szerentsen, Kereszturba, Lifzkan, Váferhelt, Lelefsz. *Oculi Vasarn.* Lötén, Nitran, Nagy Bányán, Turóc, Vyhelyben. *Gyón. Bold. Afzsz. v. Hommonán, Pápan, Üögdon, Körmenen, Miskén, Tokajba, Batorba, Szőlőst Az. nán való kedden* Bonczhidán. *Béji kőz. Szepes Vátallyan, Varadon, Margitán.*

Sz. György havában.

Latare Vasárnap. Pofomban, Galgóczon, Rohonczon, Saytoskában, Gőnczön, Iglón, Szebenben, Dengegen, Rádnóton. *Sz. Agotan, Gyarmaton, Vajda, Hunnyadon, Derentsen, Boutzhidán. Ináte, Vasarn.* Piskolton, Lofon, Ürmént, Nitran, Tot újárókt. *uran való Tört:* Maros Vátfahelt. *Vinag Vasarnap.* Vyhelyben, Putnakon. Vngvárat, Héthárton, Szehelyhidon, Mádon, Alzalon, Kóhalomba, Diofzege, Alfo Kubinba, Magyar Baradban, Simegen, Némer újárát, Vdvarodon, Bárban, Szögyénbe, Ikervárat, Gyékkön, Bőfzörményben, Maros újárát, Fegyverneken, Sarmafagon, Szobofzlon, Hanosfalván. *Nagy Hef. Küköllő várat. Nagy kedden.* Diofzege, Sarmaságon, Gyulafejevárat, Bánshunyadon. *Nagy szerden. Győrök. Nagy Czöör:* Nitran, Sarlóban, Vereblyt, Chepregben, Keszelen, Ztropkon, Szántón, Vasáros Naménba, Dragba. *Sz. György nap.* Nagy Szombatban, Nagy Szölösön, Szibat, Tihanban, Maróton, Széchenben, Szombathelen, Suranian, S. Györgyön, Szerenchen, Munkachon, Rima Széchenben, Egren, Chencherben, Eczelben, Arvanagyfalun, Debreczenben, Somplion, Buzászban, Száfsz Sebesben.

Pünköfd havában.

Sz. Filip. és Iak nap. Sopronban, Galgocon, Rev Komaroban, Sz. Gothardon, Chornan, Tapolczán, Mura Szerdahelt, Kacsán, Turban, Szikson, Teskében, Szakmárt, Dichő Sz Mártonban, Tsoznán, Karafznan, Kaposzfalván, Vizaknán, Divinben. *† talál:* Németibe, Tartsán, Vafolyon örményesen, Kereszturba, Lelefsz, Szebenbe, Székely Kereszturba, Prividgyén, Tornan *Mifericord Vasarn.* Séllyén, Vereblyt, Kifsebben. *Sz. Stanulo nap.* Diofzege, Stropkon, Karaznán, Vngvárat, Tarcazt, Nagy Mihályban, Regenben, Talmadon, Féjevárat, Hadadban, Enyeden. *Sz. Gordian. nap.* Piskolton, Nagy czenken. *Cantate Vasarn.* Szepesben, Gnéznan. 21. Samariában, Cháktornyán, Margitán. *Sz. Orbán nap* Ságón, Szenzen, Chepregben. *Kereszt. hét Vasar.* Bórtban, Búben, Vögglön, Száfszikzen. *Maxim. Dörögnyén. Aldoz.* Szepes-Vátallyan, Pofonban,

Deretsken, Rosnón, Sztropkon, Keszelen, Kisvárdán, Vépben, Ürmént, Barlon, Rosenbergen, Simegen, Szergehelt, Egerszege, Szobofzlon, Sz. Iván havában.

Exaudi Vasarn. Magyar Baradban, Sarlóban, Szögyenben, Pápczon Chepregben, Lyublinan, Lipto, Sz. Miklofon, Enyeden, Nagy czenken, Bajomban. *Tünkörd napján.* Galgóczon, Galántán, Trenchinben, Apatiban, Perlakon, Károlyban, Gyöngyösön, Szepsiben, Varadon, Somlyón, Héthárton. *Tünkörd hét.* Bazinban, Tapolczán, Néken, Bolknyan. *Pünkörd hét.* Sz. Miklofon, Darócson, Száfszvárat, Fogarasban. *Pünkörd szerd.* Nagy Megyeran, Kis Mariában. *Paduas Sz. Anial nap.* Keszelen, Homonnan, Nagy Mihályban, Kolovárat. *Sz. Vid nap.* Nagy Szombatban, Egerszege, Kisvárdán, Lochmaut, Keménben, Dengegen. *Sz. Háromság nap* Pápan, Diofzege, Chótörtök helyen, Epéjett, Káráfznan Brassóban, Vasárhelt, Berlentén, Fekete Ardoban, Kereszturat. *Vr napján.* Győröt, Keszelen, Szombathelen, Lofon, Nitran, Léván, Rima Széchenben, Sztropkon, Kalsan, Variban, Diofon. *Keresztelő Sz. Ian. n. Szereden.* Körmenen, Tot Vafonban, Saitoskában, Sz. Grodon, Bartfan, Tokajban, Szölösön, Afzalon, Iszcon, Széchenben, Olasziban, Mező Teremen, Iszlúan, Alvinczen, Tordan, Patonan. *Pünk. ut 2. Vasarnap.* Körmenen, Sz. Gothardon, Küköllővárat. *Sz. László nap.* Tapolczán, Szerdahelt, Lifzkan, Tallyán, Mádon, Debreczenben, Hadadban, Tekében. *Sz. Péter és Pálnapján.* Rev Komatonban, Maroton, Galgocon, Vépén, Nagy Váfomban, Szerenchen, Sajó Sz. Pétert, Chengerben, Szaárdon.

Sz. Iakab havában.

Bőldog Afzszony latogniasa nap. Pápan, Körmenen, Miskén, Maróton, Berenchenben, Nitran, Vyhelyben, Gőnczön, Varadon, Szakmar, Németiben, Batorban, Podolinezan, Radvóton, Szehelyhidon és Bollerazon, Nagy Szombatban. *Pünkörd után 3. Vasf. Segefvárat* Tünk. ut 4. *Vasár.* Komjátim, Széchenben, Barlon, S. Agotan. *Sz. Marg. nap* Sopronban, Némer Vyvarat. Füreden, Sz. Grodon, Osti Afzszonyfalván, Rohonczon, Séllyén, Torvárdon, Szenzen, Kereszturat, Szepsiben, Szántón, Rima Szombatban, Sztropkon, Diofzege, Tarcfan, Mrgitán, Száfsz Medgyelen. *Sz. Fran. n. Erdő Beltökön,* Belényesen, Fogarasban. *Sz. Maria Magdol. n. Győröt,* Chepregben, Sz. Gothardon, Fyineben, Tapolchau, Estergamban, Galfzéchenben, Szerdahelt, Szikfzob, Szalkán, Musinán, Hadadban, Fekete Ardo-

39
Ardoban. Sz. *Krisztina nap.* Bogdában. Sz. *Iakac nap.* Nagy Szombatban, Maroton, Köszegen, Lőchén, Vnguarat, Naménban, Lengyel, Novitargon, Nemetiben, Egren, Beizermenben. Sz. *Anna nap.* Körmenben, Kesziben, Tokaiban, Toronyán, Vrógdón, Enyceden, Hunyadon. *Pünkörd után 7. Vas.* Károlyban.

Kis Afzfory havában.

Vasas Sz. Péteri nap. Trenchinben. *Havi Boldog Afzf. nap.* Páczán, Tásnadon. *Vr szine változása nap.* Nagy Megyeren, Szerenchen, Majtenban, Kereszturat. Sz. *Lerincz nap.* Pofonban, Galgoczon, Vespriben, Pápcozon, Bártban, Kéztelen, Eperjett, Gőnczön, Diofzezen, Chengerben, Vrógdón, Privigyén, Kéztelen, Kechkeméten, Leleszt, Büben. *Pünkörd után 9. Vasarn.* Széchében. *Nagy Boldog Afzf. nap.* Pápan, Magyar Baradban, Szeredben, Kálfán, Iglón, Szatmárt, Debreczenben, Nagy-Mihályiban, Túron, Somlyon. Sz. *István Kiral. n. Vepen,* Galántán, Varadon, Nagy Banyán, Defen, Kőkőllőváratt, Daroczon, Beizermenben, Vársáruton. *Nagy Bold. Afzf. után való Vas.* Sz. Gothardon, Kis búlchú. Sz. *Lajos Kiral nap eltt való Vasárnap.* Vepen. Sz. *Bert. nap.* Körmenben, Rohonczon, Szilat, Símegen, Kesziben, Samarjában, Szőgyénben, Nafzavadon, Legradon, Murai Szombatban, Győngyösön, Kereszturat, Mádon, Sztopkon, Szepes, Fekete Ardoban, Erdőd Bel-tökön. Sz. *Lajos Kiral. nap.* Tardoskedden. Sz. *Agosi. nap.* Bazinban. Sz. *Lajos nyaka vágása nap.* Totvafonban, Széchében, Rimaszombatban, Bogdában.

Sz. Mihály havában.

Sz. *Egyed napján.* Szenczen, Nemetuyvárat, Sz. Gródon, Nyárhidón, Miskén, Löven, Kemény-Egerfzezen, Totnán, Baifan, Egren, Vyhelyben, Kifvardan, Variban, Varadon. *Kis Afzf. szony nap.* Győrött, Pápan, Vrmét, Barfon, Szombathelen, Szepes Várallyán, Zolyomba, Debreczenben, Fogarasban, Vizaknán, Alsó Misziokán, Simandon, *Kis Afzf. nap.* Nagy Szombarta. Sz. *Kereszt. magaszt. nap.* Homonnán, Késmarkon, Károlyba, Diofzezen, Úrógdón, Székkelyhidon, Kereszturban, Vdvardon, Váfozba, Lofontzon, Prividyén, Margitán, Madon, Nagy Szebenbe, Leleszt, Kis Szebenbe, Enyekén. *Euphem.* Piskolton, Banfihunyadon. *Lampert. n.* Dengelegen. Sz. *Mathe. n.* Sarlohan, Körmenben, Ovarar, Sagon, Sz. Miklófon, Kéztelen, Tokaiban, Szerednyen, Bajouiban, Sz. *Kesma. n.* Hanosfalvan. Sz. *Mihály. n.* Pofonban, Galgoczon, Lévan, Marozon, Chépregen, Nagy Vafonban, Szatmártbá, Vnguarat, Galfzéchében, Iszozon, Lifzkan, Muifinan, Nemetiben, Vafar-

helyt, Siláhen, Székkelyhidon, Fejervárat. Sz. *Mihály nap után való Vasarnap.* Bollerázon, Nagy-Szombat mellett Vgyan or. midőn Czótörtökön Héti Vasár.

Mind Szent havában.

Sz. *Ferecz. nap.* Rev Komaromban, Szanton Varadon, Büben. Sz. *Dienés napján.* Debreczenben. Sz. *Kalman nap.* Tályan. Sz. *Galnapian.* Vachon, Lochen, Szanton, Tásnadon. Sz. *Luk. nap.* Trenchinben, Körmenben, Sz. Gothardon, Váczon, Lofon, Nitran, Apatiban, Sitkén, Szenczen, Beizermenben, Diofzezen, Chengerben, Nagy Mihályiban, Váiban. Sz. *Orfolya nap.* Köszegen, Chótörtökben, Mayténban, Rimaszombatban, Bonczhindan, Bogdonban, Vrógdón. Sz. *Demet. n.* Pápcozon, Redncken, Murai Szerdabelt, Thokajban, Egren, Thornan, Naménba, Varsáut, Hajadban. Sz. *Simon és Iudás nap.* Nagy Szombatban, Magyar-Baradban, Szőgyenben, Ovarar, Nagy Szőfőön, Egerfzezen, Alfó Lindvan, Szőlőf, Beleicsesben.

Sz. András havában.

Mind Szent nap. Galgoczon, Maroton, Szilat, Legadron, Szerenchen, Károlyban, Szepfiben, Berektizásiban, Szatmár-Nemetiben, Diofzezen, Berzevivéon, Hanosfalvan, Borosjenőben, Hibén, Brassoban. Sz. *Imre nap.* Vepen, Tásnadon, Sagon, Kifvardan, Vyhelyben, Piskolton, Tékeben, Margitan. Sz. *Lomart. n.* Olafziban, Segelvárat, Gelftelyen. Sz. *Mart. nap.* Badban, Szőgyenben, Körmenben, Kesziben, Tihanban, Szerdahelt, Sz. Martianczon, Iglon, Szikfőzön, Zi-lahon, Nagy Banyán, Madon, Arva, Nadasfalvan, Tarchan, Páczán, Tásnadon, Marozf-vafárhelyt. Sz. *Berecz. n.* Sz. Gródon. Sz. *Ersébet nap.* Sopromban, Komiatin, SImegen, Győrött, Leleszt, Iszvan, Túron, Szatmárt, Tassan, Batorban. Sz. *Nilem. nap.* Bogdanban. Sz. *Katalin nap.* Bétsben, Verebélyt, Choránn, Rohonchon, Alfó Kubinban, Kereszturat, Kechkeméten, Héchkárfon, Léngyel, Novitargon, Dengelegen, Fekete, Esinban, Ardoban, Alvinczen. Sz. *András nap.* Revkomaromban, Trenchinben, Szombathelen, Vrmét, Palafnokon, Egerfzezen, Kéztelen, Rofenberg, Lengyel Novitargon, Eifzkan, Eperjett, Debreczenben, Egteco, Váaros, Naménben, Medgyefelen.

Karácson havában.

Sz. *Borbála nap.* Mádon, Károlyban. Sz. *Mikl. nap.* Nagy Szombatban, Nemet Vyyárat, Vezspriben, Muraiszombatban, Tapólczen, Vezgyeren, Lipró, Sz. Miklósbán, Liblyon, Sz. Pétert, Szanton, Simandon, Segelvárat, Karafznan, Szatmárt, Tordan.

Tordán, Szaszváraft, Fogarasban. Sz. Miklós után való Várasia-Bárfont. Bold. Afész. fogantatása nap. Pápán, Miskén, Kis Mariában. Sz. Oritia napian. Fiskolton, Botos-jenőben, Berethalomban, Tánadon; Karaklón. Sz. Lreza nap. Kőrmenden, Nyarhiidon; Késmarkon; Iafzon; Sztrapkon, Zilahon, Debreczenben, Vrógión, Variban, Dé-

sen. Adv. 3. Vasár. Szőgyenben, Sarloban, Komiatin, Bazban. Sz. Thana. nap. Galgoczon, Nagy Vafonban, Vylakon, Maroton, Felso, Nirran, Verebélyt, Bartfan, Tokaiban, Chengerberben, Diofon, 4. Advent. Korponar. Apro Szentek napian, Kis Vátdaban; Vsfaros-Namenban. David: Diofzezen.

Rövid Kronika, melly fő-keppen emlékezetre méltó dolgokat foglal magában, mellyek világ teremtéséi- fogva e' ielen való időkig az egész világon történtek.

Világ teremtésének 1. esztendőiben. 13. nap. Adam, és Eva a' mi első szüleink Paraditsom kertéből ki-vertetnek.

130. Történik az első gyilkosság, midőn Abel Caíntól az atyafiától megöletik.

1657. A' Közönséges Vízözön: a' melly után Kezdenek az emberek hűfal, és borral élni: holott az előtti földi-veteménnyel, és vízzel meg-elégednének.

1909. Kezd épülni a' Babel' tornya: ahol a' nyelvék egybe vészéfe.

1932. Kezdődik e' világon az első Monarchia az Assyriusoknál Belus vagy Nembrot Kyrály-alatt: melynek képét a' fia és örököfe Ninus Isten-gyanánt tisztelni paranczolja; A' hol kezdetik a' bálvány-imadás.

2039. Abraham sok nemzetek atya születik. Ezekben: az időkben Creta szigetben, a' melly most Candiának hívatik, uralkodik Saturnus Kyrály, kinek fiai Iupiter, Neptunus, Pluto, a' kik a' poganyoknak Isteni; tudni illik a' melly Isteneket már sok emberek idővel elől-halattak.

2139. Születik az Abraham fia Isaac.

2199. Születik Iacob Patriarcha.

2306. Jósef el-adatik Aegyptusba.

1329. Jacob egész czeledestől alámegyén Aegyptusba a' hához Josefhez.

2544. Moyses ki-hozza Aegyptusból az Israel népét: és azon esztendőben adatik Moysesnek Jstentől a' tiz:paranczolat.

2584. Az Israel népe által-kél a' Tordán vízen az ígértnék földébe, Josite elől-iárol-alatt.

2301. Othoniel első Birája a' Sido nemzetnek uralkodik.

2811. Trója a' Görögöktől el-rontatik.

2962. Kezdi Kyrályi uraságát Saul az Israel népének első Kyrálya.

2979. Dávid kezdi uraságát Saul-után:

3000. Salomon az Israel népének leg bölczebb Kyrálya, kezd leg-eisőben az igaz Istennek Templomot építeni, melynek építésében annak-után na hét esztendő relik.

3235. Kél-fel a' második Monarchia a' Medusoknál, a' hol első Kyrály Ar-baces.

3302. Epítettik Roma városa Romulus,

mulus, és Remus atyafiaktól.

3494. Kővetkezik az harmadik Monarchia a' Persáknál, melynek első Kyrálya Cyrus.

3545. Kezdek Romában uralkodni a' Kyrályok ki-vetése-után a' Tanác-z-Urak.

3718. Uyakodik Nagy Sándor: meg-hal 3730. 33. esztendő-s-korában.

4021. Caesar Octavianus Augustus első Romai Czászá, és kezdi a' negyedik Monarchiát.

4037. Születik a' Bölödságos Szűz MARIA Isten Annya.

4052. A' JESVS KRISTVS igaz Istennek örökké-való Fia Szűz Mariától születik: és az után 33. esztendővel a' Súdóktól meg-feszítetik, hogy vére ki ontásával az emberek vétkeit eltörle né.

KRISTVS Urunk Születése-után 45. Szent Péter az Apostolók Fejedelme Kristusnak e' földön hely-tartója Romában mindenkor állandó széket térszen.

57. A' Bölödságos Szűz Istennek Szent Annya MARIA Ménybe fel-vétetik.

69. Szent Péter, és Pál Apostolók Romában mártýromságot szenvednek.

3:4. A' Nagy Konstáncz Czászár meg-kereszteltetik Romában Sz. Sylvester Pápától.

Item, Thraciában a' Nagy Konstáncz Czászár Konstánczinápoli építeni kezdi, végeződik 330: és ennek-utánna Czászárok székévé választatik, hogy Roma Páának a' Közönséges Romai Anyaszent-egyház első fejének lakó-

helyül maradna. Es onnan vett eredetét a' nap-keleti Czászároknak biradalma.

325. Niczában közönséges gyűlekezet tartatik, melyben jelen vannak többen 300 Püspöknek.

367. A' Magyarok Scythiából Atilával ki kecsülnek.

373. A' Tanais vizén-által kelvén tíz száz ezerén, Europában jönnek.

441. Atila Német és más Országokat, tűzzel, vassal pusztít és maga alá hódít.

460. Atila öröme első napján Budán meg fulada, fok gyözedelme-után, melynek halálát fok féle jelek bizonyítottak, ki midőn meg hala, száz huszon négy esztendő vála, és a' Magyarok Szerenczés Vezére esztédeig marada.

461. Atila Atilának egyik fia 5000. Magyarral Scythiában viszsa megyen, a' többi Erdélyben Szekely-országban le-telepednek.

494. Szent Benedek kezdi a' Benedictinúfok szent szerzetét, hogy a' fok eretnekségeknek, melyekbe abban az időb e' világ merült val, illéne állana.

548. A' Sclávufok által-kelek Serreggel a' Dunán, és Jlyriát el-foglalják: a' honnan az a' tartomány Sclavoniának mondatott.

556. Jsmég ugyan azon nemzetből más sereg által-kelevén a' Dunán Jlyriát, és Thraciát pusztította.

551. A' Sclávufok Hadrianopolisnál a' Romai Sereget meg-verik: és Konstánczinápolyig rohannak, és nehezen veretnek onnan viszsa.

630. Mahomet Szerecczen nemből

F a' Sze-

a' Szerezenek Jövendő-mondója,
s' Hadnaggya meg hal.

744. A Magyarok másodszor jö-
nek ki magyar országba, hét fő vezér-
alatt vitézkedven, ugymint, 1. Arpad,
2. Labolek, 3. Gyula, 4. Keund, 5. Lehel,
6. Berbulk, 7. Urs.

800. Karáczon napján Nagy Károly
az III. Leo Pápától Czászárrá tételik.
969. Esztergamban születik Sz. István.
986. Első Magyar Kyrállyá koronáz-
tatik.

990. Geyza Arpádnak onokáia Sz.
Istvánnak Attya-alatt térnek meg a'
Magyarok kerefsztyénségre.

996. Az V. Gergely Romai Pápatól
II. Otho Czászár iovallásából 7. Ele-
ctores Imperij rendeltetnek.

997. Geyza e' világból ki-múlik ból-
dogúl.

1001. Szent István első Kyrály Esz-
tergami és Kálóczai Templomokát
épétteti Isten tisztelségre.

1038. Szentül búczút vélsen magyar-
országról, és Istennek, s. Bóldog Afz-
szönnak ajánlya Országát, kyalyságá-
nak 37. esztendejében.

1041. Péter Kyrály 2. Német nem-
zetből á ki kemény voltá-ért ki-űze-
ték, és annak-utánnais meg-öleték.

1047. Abba, Kyrály 3 Magyar-Nem-
ből, ezis Keményen viselven magát
meg-öleték.

1050. A' Scythiából eredendő Tö-
rökök el-pártolván Mahomettól Per-
fia, és Media Kyrályától, a' melly-alatt
vitézketrek vala, Seducus Szültán ve-
zérletésével a' Szerezeneket meg-gyö-
zik, és azoknak Mahomettól vert val-
lásokat az orszaggal egygyütt fel-ve-
szik.

1059. András 1. Kyrály 4. éfem fo-
káig regnála, mivel meg öleték az had-
ban Béla népe-által.

1062. Béla 1. Kyrály 5. ennek ideje-
ben a' magyarok, ismét a' Pogány val-
lásra sokan tértenek vala, de a' félm-
détóit le-vágatá, ez kezde pénst ve-
retni, merő edenyeket rendelni.

1065. Salomon, Kyrály 6. jól viselte
magát, de az irégyiség ezis le-taszította
kyalyságából.

1077. Geyza 1. Kyrály 7. ez-alatt
igen nagy éhség volt az egész Magyar-
Országban.

1080. László Kyrály 8. ki szent Ky-
rály volt, sok féle Pogány ellenséget
győzdött meg, Horvát, Dálmatai, és
több Országokat, Magyar Kyrály bi-
radalma-alá hódította, a' ki a' mint
szentül élt, úgy ki múlt e' világból, és
temettetett Váradon nagy bőczüllerel.

1082. Kálmán Kyrály 9. ez igen
kegyetlenül viselte Kyalyságában
magát.

1114. István 2. Kyrály 10. ki igen ha-
sonló volt Attyához Kálmánhoz ter-
mészetben.

1131. Béla 2. Kyrály 11. igen ke-
refztyén életű volt, ez vak vala, de
meszize látott bölcz ökofiságával és
szépennis múltki e' világból.

1141. Geyza 2. Kyrály 12. mingyárt
ifjuságában jól kezdette, hadi dolgok-
ban nagy bátor szivű vala, ez hűsz
esztendeig Kyrálykodván az Erdélyj
Szászokat nagy-privilegiummal meg-
ajándékozta.

1161. István 3. Kyrály 13. Gyakran e'
győzedelmes volt Velenczések, és
Emanuel Görög Czászár-ellen.

1172. László 2. Kyrály 14. ki igaság-ellen Uralkodni akara de 6. hólnap- alatt meg rövidítették kyrályságának méltósága.

1173. István 4. Kyrály 15. a' ki ötet nem illette, ahoz kapott azért sullyár vette jutalmának, csak ötet hólnapig uralkodván.

1174. Béla 3. Kyrály 16. ez a' ezen- deséget szerette, és a' kábórlókat or- szágból ki-írtotta.

1199. Imre, Kyrály 17. azon Bélának fia igazán jutott kyrályságához.

1200. László 3. Kyrály 18. Imrének fia 6. hólnapig Kyrálykodék.

1201. András 2. Kyrály 19. a' Sultá- non igen nagy győzedelmet vőtt Jeru- salem földén; ez a' Magyar Nemésé- get igaságokkal meg ajándékozta, és sokáig őket megis tartotta.

1208 Seraphicus Szent Ferencz fon- dálya a' Franciscanusok Szerzetét.

1215 Szent Damonkos kezdi a' pra- dikator. Barátok Szerzetét. Ez a' két Szent Szerzet Istentől rendeltettek a' VValdenses, és Albigenes Eretnekek- nek czalárd igyekezetek-ellen, mellyek abban az időben az Istennek Anya- szent-egyházát háborgatták.

Jtem. Kezdődik Magyar-Ország- ban az első Remeje Szent Pál Szerze- tén való Szerzetes embereknek rendi az Esztergami B. Eusebius-alatt.

1235. Béla 4. Kyrály 20. ennek ky- rályságának ötödik esztendejében, a' Tatórok tűzzel, és vassal az egész sz Magyar- országot dúllyák és pusz- títják, a' kyrát magátis országlanj Adriai Tenger-mellé bóczát ották.

1273. Lész 1. Rüdólf Czáfár, mely-

nek ágazattya az Augustissima Domus Austriaca.

1275. István 5. Kyrály 21. az negye- dik Bélának fia vala, de Attyát szeren- czével naggyal fellül hallatta, ez á' Chehéket Magyar. Kyrály hatalma alá hódította és Átiát adózóva tötte éle- tében.

1279. László 4. Kyrály 22. kinek kyrálysága alatt másodszor a' Tatórok 1285. rabollyak és pusztították Ma- gyár-országot.

1291. A' Böldegságos Szűz MARIA háza, melyben Gábriel Archángyaltól köszöntetett, és az ige testé lőtt, által- vitetett volt Galilazából Dalmatiába 9. die Maij; és onnan három esztendő- múlva, és hét hólnap után, által- mégyen Olasz-Országba az előtt nem hallatott czuda módon: és ugyan ott mostán, Lóréтоми háznak hívatatik.

1299. András 3. Kyrály 23. Austriát meg hódította.

1300. Támad a' Török biradolom 1. Othoman-alatt.

1301. Venceslaus kit a' Magyarok Lászlónak hittanak, Kyrály 24. Cheh- országba viszsza tére, latván a' Magya- roknak egyenetlenségeket.

1304. Ocho, Kyrály 25. Némellyek ezt emelék a' Kyrályságra, de ezis ká- rával méne-ki Magyar-országból.

1310. Cárulus 1. Kyrály 26. Ez nem csak minden ellenségtől megh-óltal- mazta országunkat, hanem igen meg- is gyarapította, más nyolcz egész sz országokkal.

1329. Ezen Cárulust alattomban Hű- űet napján, feleségét és gyermekét az asztalnál meg-akará ölni Felicianus

nevü

49.
nevű szolgáia de maga eff'it e' törben.

1340. Szántalan sáska iár Magyar-országban, és nagy kárt téssen.

1542. Lajos 1. Kyrály 27. Attya nyomdokit követte, és igen szerenchéfen uifelte Kyrályi rendelő pálczaikat 40. esztendeig. Ez meg. nayta az Erdélyi Száfokat, Móldvát, Hauas-ál földét, és a' Ráczokat, ki-verte országából a' Sidokat; Es Kyrálya vala még Lengyel-országban.

1380. Bé-ídnék a' Törökök Európába.

1380. Találtatik a' puska elsőben Nemet-Országban.

1383. Lajos halála után leánya Maria koronáztatik meg, ki vala Kyrályné Afeszony z. 8.

1392. Cárolus z. Kyrály 29. de nem ért ez amáz első Cárolus szerenchéivel sem elméivel, kinek Forgách Balás a' Palotában feiét-vette, Gára Palatinus és Maria Kyrályné akarattyából.

1393. A' Török ki-üt a' Szeremi mezőre Magyar-Országban: melly volt a' Töröknek Magyar-Országba első ki-ütése, Bajazet Török Czászár, és Sigmond Magyar-Országgi Kyrály-alatt.

1396. Sigmond, Kyrály 30. fok szerenchéket próbált dichősegeffen életében, de Baiazetes Török Czászár igen meg-üere Nikopoly aláts.

Item, Ez a' tizen-három Városokat zállagban vetette szepesben Lengyel Kyrálynak.

1401. Egy Blasko nevű Cheh álnokul, Toluai tárfaival Szombat városat rablőta, és meg-vette.

1415. Az Istentelen eretnkségért Hufs Iános a' Constanziai Gyüleke-

zettől meg-vertetik, kárhoztatik, és elevenen meg-égettetik.

1419. Siskatános a' Cheh országgi kalastromokat púsztittya.

1421. Második Amurátes Török Czászár Brassó tartományát Erdélyben púsztittya, és Brassó Városából az egész tanácsot magaval el-vizsi.

1422. Sigmond Czászár nagy had-dalmégyen Siskára, de nem bira véle.

1432. Amurátes újjobban púsztittya tűzzel, és fégyverrel Brassó tartományát.

Item, A' Poor nép-közöt két nagy párt-ütes támadot Urok-ellen.

1438. Albert Romai Czászár Magyar-Országgi Kyrály 31. jól uifelte volna magát a' miút el-kezdette, czák életének rövid voltra engedte volna tovább.

1440. Találtatik a' Könyv-nyomtató Mesterség Német-Országban: az első fel-találói ádról sokan vetelednek.

Item, László 5. Lengyel és Magyar Kyrály 32.

1441. Albert Kyrály fia László születik 21. Februarij, és négyed-fel-hólnappal az-után Magyar kyrálya koronáztatik Kyrály 33.

Item, Hünyadi János Erdélyi Vaidáúá tétetik ki mecset Béket meg-vere Erdélyben Szent Imrénel. a' holott veszet 22000. Török és 1000 Magyar.

1443. Hünyadi Iános, Nandor fejev Várnál. lé-vágá 30000. Törököt.

Item, Azon esztendőben születik Mátyás Kyrály 24. Februarij.

1444. László Lengyel, és Magyar Kyrály veszedelme Varnánál Áliában, nagy düczőséges de szerenczétlen vala.

1448. Húnyadi Iános Despot árulótása által meg veretik 18. Oktobris.

1453. Húnyadi Iános Bécz tartományát egeti a' Magyar koronáért mely Frideriknél volt 24. efsz tend.

Item. László Kyrály Cheh-orfszági Kyrállyá koronáztatik.

Item. A II. Mahomet Török Czáfzár megveszi Konftánczinápolit 29. Majj. s' ottis a' Görök Czáfzárók biradalma, melly a' Nagy Konftánczról kezdetett vala, Palaeologus Konftánczban vegezódik, utolsó Czáfzárban, melly midon Török ellen a' Vároft oltalmazza, kard-miátt veszi.

1454. László Kyrály Budára megyen, akkor nagy dög halál mindenütt.

Item. Servia vagy Rascia II. Mahomet Török Czáfzárától rablatik.

1456. Húnyadi Iános Nandor fejér-várat meg tartja Mahomet ellen Capistránus Iánosfal.

Item. Azon boldog emlékeztű Húnyadi Iános fok farsági-után jutalmát vette vitézségének Zemblimben.

Item. Húnyadi László a' Ciliai Gróftot levágja.

1457. Húnyadi László, és Mátyás a' Ciliai Gróftnak meg öléséért tömléczben vetetnek Budán; Lászlónak harmad nap múlva fejét veszik, 24. efsz tendős korában, és Mátyáft Béczbe viszik.

Item. László Kyrályis Prágában meghal 18. efsz tendős korában.

1458. Húnyadi Mátyáft Pesten magyar kyrállyá választják, a' szabadulásáért a' magyarok Pódebrachusnak fizetnek 50000. aranyat Kyrály 34.

1459. Azon Húnyadi Mátyás meg koronáztatik.

1461. A' Török púsztittya Váradot, és más helyeket.

1463. Bosznja a' Töröktől meg vétetik, és annak utolsó Kyrálya István attól elevenen megnyúztatik.

1464. Húnyadi Mátyás a' Magyar-orfszági koronával, mellyet Fridericus Czáfzár 24. efsz tendőig magánál tartott, vala, újokban meg koronáztatik.

1479. Báthori István Erdélyi Vaida Kínifü Pallal a' kenyér mezején 30000. Törököt vág-le. a' hol magyarok 8000. veltzenek.

1485. Béczet Mátyás Kyrály veszi meg.

1490. Mátyás Kyrály Béczben meghala 6. Aprilis, midon uralkodot volna 33. efsz tendőig

dicz éretefsen; kinek halálát nem csak a' magyarok, hanem fok féle állatokis kefergették azon nap Budán az orofzlyánokis mind meg-dögötte nek, Ammint történt Alexander, és Atila halálánis.

1491. Kyrály 35. Kasimirus Lengyel Kyrály fia Mátyás-után. Ez alatt mingyaráft igen kezd minden felől púsztulni orfszágunk, lagy lévén a' páfztor.

1492. Columbus Kristóf Genuai Olasz az úy világot talállya.

1514. Olá Orfszágot, és Móldóvát Selim Török Czáfzár meg-hódoltattya.

1516. Lajos Kyrály 36. Azon Lászlónak fia böczübéli gyermek leuén meg-koronáztatik; ez alatt májúl jobban él púsztul Magyar-orfszág, kit minden felől hurczol vala az ellenség. látván hogy nem birna Magyar-erőnel a' Kyrály.

1517. Lutér Mátrón első kezdetét mérges tanyításának ki nyilatkozattya, mikor a' Szent Indulgentiák-ellen ír. A' honnan eddig az óráig minden-féle háboruságnak csak nem az egész világon kezdete.

1521. Nandor-fejér-várat a' Török meg veszi, a' mely az egész kőröfztyénségnek leg nagyob és erősb bátyája vala: csak hamar utánna, Horvát, Magyar és Dalmatianak nagyob részét egeti, rábollya, és örökösé téfzi: akkor Erdély, és havas al-földe Töröknek adózni kezd.

1526. Lajos Kyrály későn veszi efsz ébe magát, Szulimánnal Szembe megyen a' kár-válás után, de maga is ott hadgya életét Mohácz mezéiben.

Item. A' Lajos Kyrály veszedelme-után Iános Zápolyát némellyek Palatinus akarattya-ellen kyrálynak kőszöntik 37.

1527. Ferdinánd I. Kyrály 38. közönséges akaratból a' Magyarok megh-koronázzák.

1527. Ferdinánd I. Iános Kyráft Budából ki-üzé: máfik efsz tendőben Iános viszlya nyeri.

1528. Iánosért, ki Törökkel tarta, Szulimán Török Czáfzár Béchet három száz ezered magával meg szállá 26. Septembris de szégyennel el méné alólla 15. Oktobris.

1530. Ferdinánd I. Budát ismég meg-veszi, és akkor a' nap fénye tellyeséggel el-vezett.

1534. tájba Calvinus Iános Fránczúz nemből eretnekségét ki-koholni, és el-hinteni kezd.

1534. Szent Ignác de Loyola Nemes Spányol vitéz Istentől jobb életre által-vitetvén a' Iesusi-rák Szerzetét kezd, és fondállya: hogy tudni illik úy sereg volna, melly a' minap ki-fakadott eretnekségek, és az Anyaszentegyház ellenségi-ellen vitézkednék.

1541. Szulimán Török Chászar Budát megveszti iánosnak, de Török lakik benne, rava sziszab lévén mind ezeknél.

1543. Valpot, Szoklof, Esztergamot, Feiervárat, és Püfeta' Török meg-veszti.

1545. 13. Decembr. kezdetett a' Tridentomi Gyűlekezett III. Pál. Romai Pápa-alatt 1563. vegeződött IV. Pius Pápa-alatt.

1552. Tömös várata' Török meg veszi. Eger várát is megh szállya, 10. Septembris de meg-tér alolla.

1563. Maximilianus Kyrály 39. koronáztatik Pofomban ultima Novembrii.

1565. Budaj, Bafa Palotát meg-szállya de Thuri György meg tartya

Item. Tata. és Veszprem viszfza nyeretik a' Magyarok által.

Item. Tamad az Hollandusok hada a' II. Fülöp Spanyol-Országai kyrállyal, melly tartott 85. éfztendeig.

1566. Szigetet Szulimán Chászar nagy erővel megh szállya: Zrinyi Miklós valóban ferénkedvén beuene 30000. Törököt rontott alatta; de magais fokára el-főradván, és meg sebesedvén a' kilenczedik ostromon meg öleték a' vár hidgyan.kinek örök dchősége fen-mard.

1570. A' Fekete ember hada igen meg veretik. Item. Magyar-országban két-éfztendeig nagy éfég tart.

1572. Rudolphus, Kyrály 40. Magyar Kyrályá koronáztatik Pofomban.

1574. Báthori István választatik Lengyel Kyrályá. Es Báthori Kristóf Erdélyi Vajda vá réterik.

1581. Báthori Kristóf Erdélyi Vajda meg-hal Sigmonda' Fia választatik helyében.

1582. A' XIII. Gergely Pápa-által, meg-uyittatik a' Kalendárium, ahonnan Gregorianomnakis hivattatik.

1583. Nagy éhség, és dög halál Erdélyben, és Magyar országban

1588. Szikfzo alatt igen meg-veretik a' Török a' Magyarok által.

1590. Nagy föld indulás lön Bécz, és Pofonkőrül. Erdélybennis Brassó-táján.

1591. A' Bosznai Bafa nagy rablást téfzen Horvát országban, ki miát a' Frigis föl bömlék.

1593. Báthori Sigmond él hajol a' Töröktől. Hornát országban a Kupa viszénél meg-véretik a' Török.

Item. Füleket várát, Szabatkát, Dévén, Széczent, Hainackot, Palánkot, Buyakot, Tiffenbach Cristóf: három hét alatt meg-vészti.

Item. Szinán Bassa meg-veszti Palotát.

1594. Gróf Nádasdi Ferencz Gróf Zreniuel Verenczet Széczent, Baroczkat; és más-erős helekert alsó Magyar-országban a' Töröktől el-veznek, és némelly féfzeit földig él-rontyák.

Item. A' Tatarok ki önek Husznál Magyar-országban, és nagy rablást, égetést tesznek.

Item. Nagy Győr várát Szinán Bassa meg-veszti. 1595. Esztergamot Mansfeld Gróf meg-veszti.

Báthori Sigmond Lippát meg-vevén meg-vevé Szinán Basát Havas-al-földében.

Item. Maximilián Herczeg Szent Miklóst; Azon-kivül egynehány Török kastelt el-rontott.

1596. Gróf Nádasdi Ferencz, Pálfi Miklófal, és több Kapitányokkal. Tata várát minden magok kara-néksül Petárdával meg-vezik a' Töröktől, és a' benne-való Törököket mind le-vágják.

Item. Esztergamot, és Vácot meg-nyerék a' Töröktől, Hatváts meg-vevék Maximilián-által.

Item. Eger várát III. Mahometh Török Czászar meg-szálván, más fél-száz-ezer néppel, három hét múlva meg-vészti 12. Octobris.

Item. A' Keresztes mezein Maximilián és Báthori Sigmond Mahomethel meg-ütöknek a' hol keresztyén-vezett 5. vagy 6. ezer. Pogány pedig 10b 12. ezerrel die 26. Octobris.

1598. Nagy Győr várát Isten czuda képpen visza adá a' keresztyének kezében.

Item. Buda várát Mátyás Herczeg meg-szállottavala fok kártis tött benne; de a' nagy éfsök, és vizek miát-él-kelletik alolla menni.

1600. Kanisát meg-vevé a' Török.

1603. Székely Moytes Törökkel Tatárral él-foglallya Erdélt. Végre meg-veretik Brassónál. Holott magais él-veztett.

1604 G. of Ná lasdi Ferencz meg-hal Sár váratt életerinek 37 éfztendeiben.

1606. Boczkay István meg-bé-éllik Rudolphus Czászaral, és a' két-Czászar között békeséget ífzetez búsz éfztendeig. Azon éfztendőnek végefelé meg-betegedvén meg-h-hala Kassán hértelen 28. Decembris.

1607. Rakóczi Sigmond Erdélyi Fejedelemségre választatik.

1608. Mátyás Ausztriai Herczeg Magyar Kyrályá koronáztatik 41. Báthori Gábor Erdélyi Fejedelemségre megyen.

1612. Rudolphus Czászar, és Magyar Kyrály Pragában meg-hal 20. Januárij.

1613. Báthori Gábor Erdélyből ki-jöven, Váradra száll, és ott Velence-nevő úczában véletlenül meg-öletik 27. Octobris.

Item. Berhlen helyette Erdélyi Fejedelemségre választatik.

1614. Szilafi Iános, és Ladány Gergely a' Medgyesi Törönyből alá-hányatratának, a' Báthori Gábor halála-miatt.

1616. Turzó György Palatinus meghal: és Forgacz Sigmond valasztatik helyébe.

1618. Ferdinánd II. Kyrály 42. valasztatik Magyar Kyrálya, és őszszel nagy czillag láttatik. Item, Tamad a' Cheh, és Német had, melly tart 30. esztendeig.

1619. Mátyás Czászár, és Kyrály mzg-hal Béczben. Item, Bethlen Gábor Erdélyből nagy haddal jö-Kassára 21. Septembris; és a' Magyar-oroszági státusokkál ottan gyűlést-tart.

1620. Bethlen Gábor Besterce Bányán Magyar Kyrálya koronáztatik 1. Kyrály 43. Aug. 25. De nem az egész ország akarattyalból.

Item, 8. Novembris híres harc eszik Prágánál a' fejer hegyen, melly által a' diadalmas Czászár-hoz viszsza-tér Cheh-ország. Item, Tompér-Poson vára-álat meg-öletik. Item, Váczt a' Török meg-veszi.

1621. Gróf Bucquoi Mvárnál meg-öletik. Item, Forgacz Sigmond Palatinus meg-hal. Item, Turzó Staniszló valasztatik helyébe.

1622. Bethlen Gábor II. Ferdinánd Czászárral meg-békélik.

1623. Bethlen Gábor Erdélyből ímég ki jöven a' Tifzán-által költözik Septemberben.

1624. II. Ferdinánd, és Bethlen Gábor között bekeség leszen Béczben.

1625. Turzó Staniszló Palatinus meghal. Item, Eszterhási Miklos valasztatik helyében.

1626. III. Ferdinánd Kyrály 44. Attya életében Sopronban Magyar Kyrálya koronáztatik.

1627. III. Ferdinánd Chehek Kyrálya koronáztatik.

1629. Bethlen Gábor Erdélyi Fejedelem meg-hal 16. Novembris.

1630. Rákóczi György hívatatik az Erdélyi Fejedelemségre. Item, Szent Iván-vege-felé Gustavus Adolphus Sueciai Kyrály Német-Országba a' Czászár ellen népet küld. Item, Suecus nagy haddal jö Német-országba.

1631. Eszterhási Miklos Palatinus egynehány ezéred magával Felső Magyar-országba jö Ianuariusban az Erdélyi Fejedelemmel való tractára, és ott Húsvétig marad.

1632. Gustavus Adolphus Sueciai Kyrály Német-Országban az harczon el-eszik. Item, Gustavus Adolphus Sueciai Kyrály, életének 38. esztendeiben, és Gróf Pappenhaim, Német Czászár mezei Generálissa meg-öletnek.

1633. Eperjest a' Czászár, és Erdélyi Fejedelem között, Commissariusok által compositóra való gyűlés tartatik. Item, Erdélyben Szellyel nagy dög halál uralkodik.

1635. Ifnu Gróf Nádasdi Ferencz 13. esztendő korában Vasvár megye Fő Ispánságára esküszik. Item, Forgách Miklos Kaffay Generális meg-hal.

Item, A' Nagy-Szombati Academia fondáltatik Cardinál Pázmány Péter, és Esztergami Ersek-által.

1636. Rákóczi Pál meg-hal. Homonnai János a' Generálisságra valasztatik.

Item, Ferdinánd III. Magyar, és Cheh-orzágnak Kyrálya Romai Kyrályságra koronáztatik Rátisbónában.

1637. II. Ferdinánd Romai Czászár meg-hal ideienek 58. Magyar-orzági

48
Kyrályságnak 19. a' Chékkenek 20. és Német-orzágnak 18. esztendeiében. Item, Pázmány Péter Esztergami Ersek meghal boldogúl, ki Cardinál vala. 1638. Gróf Turzó Mihály Szepes Vármegyének Fő Ispánnya meghal.

1639. Egészsz Magyar-országban nagy drágaság volt, a' főlő esztendőbeli szárazság-miatt.

Item, Angliában a' Kyrály, és Parlamentáriusok közdött had támad.

1640. Születik Béczben a' Felsőleges Leopoldus Ignatius Iosephus, most Magyar, és Chéh-ország Kyrálya. Jun.

Item, A' Lusitanusok a' IV. Fülöp Spanyol-Országi Kyrálytól el-pártolnak, és magoknak más Kyrált választanak, a' Briganczai Iános Herczeget.

Item, Balásza Gyarmatot, és Onnodot megégeti a' Török. Item, Nyári István Kassai Generális léfzsz.

1641. Nyitra vár. Megyében Nagy rablát téfzen a' Török.

1642. Lippai György Esztergami Ersekségre választatik.

1642. Iffin Rákóczi Geörgy Attya életében Erdélyi Fejedelemségre választatik.

1643. Nyári István Kassai Generális meghal.

1644. Rákóczi György Erdélyből nagy haddal jő ki.

Item, Rákóczi György Erdélyi Fejedelem a' Czászár-ellen hadat indít.

Item, Nagy dög halál mindenütt Magyar-országban.

1645. Gróf Eszterháfi Miklós Magyar-országi Palatinus meghal életinek 63. esztendeiben 11. Septembris.

Item, Kezd Török had a' Velenczésekkel.

1646. 2. Octobris a' Felsőleges Romai Czászár Rákóczi Györgyel Erdélyi Fejedelemmel meg-bekélik, kinek hatalma alá boczát, egy-néhány vármegyét, és várakotis.

Item, Gróf Dráskovicz Iános Posomban Palatinusvá választatik.

1647. Gróf Vesseliényi Ferencz Főlő Magyar-ország Generálissa léfzen.

Item, Eő Főlőse az Evangélicusoknak 90. Templomokat viszfsza adat.

Item, Iuliusban IV. Ferdinánd Chéh-országi Kyrály, Posomban Magyar-országi Kyrállyá koronáztatik: Kyrály 45.

1648. Gróf Draskovich Palatinus meghal. Item, 30. esztendeig yaló hadakozás-után békeség léfzsz Német-Országban. Item, Indúl a' Kozakság a' Lengyelek-ellen Chiemelnicius Bogszló vezér-alatt.

Item, I V. László Lengyel Kyrály meghal. Item, Békeség léfzen I V. Fülöp Spanyol Kyrály, és Belgiomi Confederatus Státusok közdött, 83. esztendei had után.

1649. Gróf Pálfi Pál Posomban Palatinusvá tétetik.

Item, Iános Kasimir Lengyel-Országi Kyrállyá koronáztatik. Item, Károly Angliai, Scotiai, és Hyberniai Kyrálynak közönséges helyen feje vétetik.

1650. Maria Anna III. Ferdinand Czászár Leánya IV. Philippus Spanyol-Országi Kyrálynak Madritomban házas-társul adatik.

Item, Eperiest nagy oštáva tartatik kire Sok Urak minden felőt mentenek.

Item, Német-országban az Suecusok-kál békefeg léfzen.

1651. Kis Komáromot a' Török erősen vitta, de Szegyenül ment-él alólla.

Item, Czák hamar utánna Kis Afzozony nap táiban Kanifa alá mentenek egynehány Grófok, de ezek sem tettek nagjok kárt a' Töröknek.

1652. Bóldog Afzozony nap-táiban bóldog emlékezetű Eszterhafi László a' keresztyén rabok szabadulásáért, iffiúságának fengéjét kedves Atciafiával, Tamással, Ferenczel, és Ifiü Gáspárral, s' Czák nem egész udvará-Verebély valmezsején le-tévé életét.

Item, Vége-fele, és 1653. elején ielenik-meg egy üstökös czillag az égben kevesse homályos sűgárokkal, a' melly ugy tesz, hogy jelentette rövid uraságát az 1654. meg-hólt IV. Ferdinándnak. Item, Christina Gustavus Adolphus Sueciai Kyrálynak egyetlen egy szűldötte, Leánya, és örökösfe, Sueciai Kyrálynéjává koronáztatik; a' ki mind-az-által ezen esztendőben Országának biradalmát le-tévé Sueciának földes Urává a' fő fő rendtől a' Kyrályné akarattjából Carolus Gustavus Comes Palatinus válaftatik.

1653. IV. Ferdinánd Magyar és Cheh Országi Kyrály, Ratisbonában Romai Kyrályságra emelterik ultima Maij.

1654. Viszsa térvén örvendezvén E iden felől néki, iffiúságának 21. esztendeiben véletlenül ki múlik, e' világból 9. Julij.

Item, Gróf Pálfi Pál Magyar-országi Palatinus meg-hal Pofonban.

Item, Gróf Czáki László Ország Biráia véletlenül ki múlik e' világból Pofonban 15. Octobris.

Item, A' Muszkák hadat indítanak

Lengyel Ország-ellen.

1655. Az VII. Sándor Romai Pápa válaftatik.

Item, Christina a' Sueciai Kyrályné el-hagyván az cretnökséget az igaz Romai hitre tér.

Item, Carolus Gustavus Sueciai Kyrály Lengyel-Országra út.

Item, Ez esztendőc Isten ország szerént nagy bőséggel látogatta meg; mely esztendőben Pofomban ország gyűlése tartatott.

Item, Gróf Vefelényi Ferencz Magyar-országi Palatinusvá válaftatik.

Item, Gróf Nádasdi Ferencz azon ország gyűléseben ország Biráiaúá tetteik.

Item, Leopoldus Austriai Herczeg Magyar Kyrályá koronáztatik Kyrály 46. Pofonban 27. Junij. Ki első a' Magyar Kyrályok-között ezen a' néven, engedgye Isten, hogy első Szent István, és első Sz. László nyomdokit kövesse mindenben; megh szabadítvan országunkat a' Pogány Török-igaiától.

Item, Melly nap Leopoldus Austriai Herczeg, Magyar Ország Kyrályá koronáztatott; ugyan a' nap a' második Ferdinand Czászár eő Főlsége Házastársa Magyar ország Kyrálméja Anna Eleonora Istenben el-nyugzik.

Item, Nagy dög-halál uralkodik Pofonban, és a' környül-való mező-várafokban.

1656. Gróf Vefelényi Adám Magyar-országi Palatinus Fia Ifiü-korában meg-hal nagy véletlenül.

Item, Nagy hertelen-való áradások tamádnak.

1657. III. Ferdinánd Czászár Béczben Istenesen e' világból ki-múlik,

48
Kyrályságnak 19. a' Chehkenek 20. és Német-orzágnak 18. esztendeiében. Item, Pázmány Péter Esztergami Ersek meghal boldogúl, ki Cardinál vala.

1638. Gróf Turzó Mihály Szepes Vármegyének Fő Ispánnya meghal.

1639. Egészsz Magyar-országban nagy drágaság volt, a' felső esztendő-béli szárazság-miatt.

Item, Angliában a' Kyrály, és Parlamentáriusok-között had támad.

1640. Születik Béczben a' Felsőleges Leopoldus Ignatius Iosephus, most Magyar, és Chéh-ország Kyrálya. Jun.

Item, A' Lusitanusok a' IV. Fülöp Spanyol-Országi Kyrálytól el-pártolnak, és magoknak más Kyrált választanak, a' Briganczai Iános Herczeget.

Item, Balassa Gyarmatot; és Onnodot megégetia' Török. Item, Nyári István Kassai Generális leszsz.

1641. Nyitra vár-Megyében Nagy rablát tészna' Török.

1642. Lippai György Esztergami Ersekségre választatik.

1642. Iffn Rákóczi Geörgy Attya életében Erdélyi Fejedelemségre választatik.

1643. Nyári István Kassai Generális meghal.

1644. Rákóczi György Erdélyből nagy haddal jő ki.

Item, Rákóczi György Erdélyi Fejedelem a' Czászár-ellen hadat indít.

Item, Nagy dög halál mindenütt Magyar-országban.

1645. Gróf Eszterhási Miklós Magyar-orzági Palatinus meghal életének 63. esztendeiben 11. Septembris.

Item, Kezd Török had a' Velenczésekkel.

1646. 2. Octobris a' Felsőleges Romai Czászár Rákóczi Györgyel Erdélyi Fejedelemmel meg-bekélik, kinek hatalma alá boczát, egy-néhány vármegyét, és várakotis.

Item, Gróf Dráskovicz Iános Posomban Palatinusá választatik.

1647. Gróf Vesselényi Ferencz Felső Magyar-ország Generálissa leszen.

Item, Eő Főlsége az Evangélicusoknak 90. Templomokat vizsgál adat.

Item, Juliusban IV. Ferdinand Chéh-orzági Kyrály, Posomban Magyar-orzági Kyrálya koronáztatik: Kyrály 45.

1648. Gróf Draskovich Palatinus meghal. Item, 30. esztendeig yaló hadakozás-után békeség leszsz Német-Országban. Item, Indul a' Kozakság a' Lengyelek-ellen Chiemelnicius Bogszló vezér alatt.

Item, I. V. László Lengyel Kyrály meghal. Item, Békeség leszen IV. Fülöp Spanyol Kyrály, és Belgiomi Confederatus Státusok-között, 83. esztendei had után.

1649. Gróf Pálfi Pál Posomban Palatinusá tétetik.

Item, Iános Kasimir Lengyel-Orzági Kyrálya koronáztatik. Item, Károly Angliai, Scotiai, és Hyberniai Kyrálynak közönséges helyen feje vétetik.

1650. Maria Anna III. Ferdinand Czászár Leánya IV. Philippus Spanyol-Orzági Kyrálynak Madritomban házas-társul adatik.

Item, Eperiest nagy oštáva tartatik kire Sok Urak minden felő mentenek.

Item, Német-országban az Succusok-kál békeség leszen.

Török Lengyel Ország-ellen.
ment-él 1655. Az VII. Sándor Romai Pápa
választatik.

Kis Afz-entenek el-hagyván az crenekséget az igaz
n tettek Romai hitre tér.

Item, Carolus Gustavus Sveciai
Király Lengyel-Országra üt.

Item, Ez esztendőben Jsten ország
szerént nagy bőséggel látogatta meg;
mely esztendőben Posomban ország
gyűlése tartatott.

Item, Gróf Vefelényi Ferencz Ma-
gyar-orzági Palatinusá vá'asztatik.

Item, Gróf Nádasdi Ferencz azon
ország gyűléseben ország Birátiáua te-
tetik.

Item, Leopoldus Austriai Herceg
Magyar Kyrálya koronáztatik Kyrály
46. Posomban 27. Junij. Ki első a' Ma-
gyar Kyrályok-között ezen a' néven,
engedgye Jsten, hogy első Szent István,
és első Sz. László nyomdokit kövessék
mindenben; megh szabadítvan ör-
szágunkat a' Pogány Török-igáitól.

Item, Melly nap Leopoldus Austriai
Herceg, Magyar Ország Kyrálya kor-
ronáztatott; ugyan a' nap a' második
Ferdinand Czáfzár eő Fődsége Házas-
társa Magyar ország Kyrálméja Anna
Eleonora Istenben el-nyugszik.

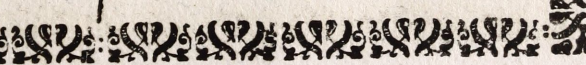
Item, Nagy dög. halál uralkodik Po-
sonban, és a' környül- való mező-vára-
fokban.

1656. Gróf Vefelényi Adám Magyar-
orzági Palatinus Fia Ifnu-korában
meg hal nagy véletlenül.

Item, Nagy hertelen-való áradások
világból tamádnak.

1657. III. Ferdinánd Czáfzár Bécz-
ben Jstenesen e' világból ki-múlik,

ndítanak

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

80.

